

Upravištvstvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTR

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.

Uredništvo:

Ljubljana — Pucničjeva ulica št. 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Angriffserfolg zwischen Tschernowitz und Tarnopol

Feindliche Angriffe auf der Krim gescheitert — Schwere Kämpfe nördlich Odessa — Verteidiger von Tarnopol schlugen wiederholte Angriffe zurück — Erbitterte Kämpfe nördlich Kowel

Aus dem Führerhauptquartier, 8. April.
DNE. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:
Auf der Krim scheiterten örtliche Angriffe der Sowjets im Ssivach-Brickenkopf und an der Landenge von Perekop. Das in den Abwehrkämpfen der letzten Zeit mehrfach bewährte rumänische Infanterie-Regiment 33 warf eingebrochenen Feind in sofortigem Gegenstoß nach harten Kämpfen zurück.

Nördlich Odessa sind schwere Kämpfe mit den weiter angreifenden Bolschewisten im Gange. Östlich des unteren Dnepr sowie zwischen Dnjestr und Pruth wurden sowjetische Angriffe von deutschen und rumänischen Truppen abgewehrt und durch eigene Gegenstöße feindliche Kräftegruppen zerschlagen.

Zwischen Tschernowitz und Tarnopol machten die Angriffe von Verbänden des Heeres und der Waffen-SS auch gestern trotz grösster Geländeschwierigkeiten gute Fortschritte. Die Verteidiger von Tarnopol schlugen in der vergangenen Nacht wiederholte starke Angriffe der Sowjets ab. Im Raum südlich und nördlich Brody warfen unsere Truppen an verschiedenen Stellen die Sowjets und zersprengten zurückfliehende feindliche Kolonnen. Gegenangriffe der Bolschewisten scheiterten.

Bei Kowel kam es zu erbitterten örtlichen Kämpfen. Nördlich der Stadt brachen wiederholte feindliche Angriffe zusammen.

Starke Kampfgeschwader führten in der vergangenen Nacht einen schweren Angriff gegen das feindliche Nachschubzentrum Kiew. Starke Explosionen und ausgedehnte Brände wurden in den Zielräumen beobachtet.

Südöstlich Ostrow und südlich Pleskau nahmen die Sowjets ihre Durchbruchversuche mit mehreren Schutzdivisionen, von zahlreichen Panzern und starken Schlachtfliegerverbänden unterstützt, wieder auf. Sie brachen nach schweren und wechselvollen Kämpfen zusammen. 62 Panzer wurden vernichtet. Die Bereinigung kleiner örtlicher Einbrüche ist im Gange.

An der Narwa-Front machte der Angriff unserer Truppen gegen verbesserten feindlichen Widerstand gute Fortschritte.

An den italienischen Fronten brachten unsere Stosstruppen dem Feind hohe blutige Verluste bei.

Deutsche und italienische Luftstreitkräfte schossen am 7. April über dem italienischen Raum 17 feindliche Flugzeuge ab.

In der Aegäis versenkte ein Sicherungsfahrzeug einen feindlichen Motorsegler.

Odmevi izjave ministra Ribbentropa

Bukarešta, 7. apr. »Samo po sebi je umljivo, da se pozornost vsega tiska obrača na izjave v. Ribbentropa zastopnika Radiorja.« S temi besedami označuje »Ecoute« vti, ki so ga izjave nemškega zunanjega ministra izzvale v rumunski javnosti in tisku.

Vsi komentari v listih podajajo ponovno najvažnejše točke izjav in jih primerno podpirajo. Po mnenju vseh listov predstavljajo te izjave najmočnejši in najbolj kategorični odgovori Nemčije na govornice, ki so bile v anglo-ameriški tisku razširjene o nameri nemškega vodstva. Odstranilo so celo vrsto napačnih trditve in v ille rumunski javnosti jasnost. Kakor ugotavlja »Ecoute«, so izjave o razmerju med Anglo-Američani in Moskvo napravile velik vtis. »S svojo jedrnatostjo in jasnostjo so razbile ves sklop predstav, ki so se gradile na morebitnem sporu med Anglo-Američani in Moskvo.«

»Poporila« vidi v v. Ribbentropovih izjavah predvsem odgovor na izjavo Molotova na naslov Rumunije in ugotavlja med drugim, da je nemški zunanji minister »odkril vzroke, zakaj so se Churchillovi prijatelji razveselili« poslanice Molotova.

O izjavah nemškega zunanjega ministra o nemško-rumunski povezanosti usode pravi »Timpulce«: »Dejstvo, da sta nemški in rumunski narod skupno preživela svojo kri, je zgodovinsko dejstvo in sveta obveznost. Tó velja predvsem danes, ko nemški in rumunski vojaki skupaj obrambujata ta naša domovine. Ta povezanost in skupna borba večjega vedno bolj popolno obe vojski in obvezujeta oba naroda za dosego istih ciljev.«

»Capitala« spominja, da je Führer že ob obisku Molotova v Berlinu odločno izrekel svoj »ne« na sovjetske predloge in ekspanzijske želje. Sedaj poizkusa Molotov znova, da bi se zahrtno polastil balkanske polozaje. Izjave nemškega zunanjega ministra so razkrinkale to taktiko in hkrati jasno določile

namerjo stališče nasproti Rumuniji in Sovjetski zvezi v sedanjem zgodovinskem trenutku.

Zagreb, 7. apr. Hrvatski tisk poroča na veliko o razgovoru nemškega zunanjega ministra z zastopnikom rumunske poročevalske agencije.

»Hrvatski narod« piše: Rumunija je iz največje bližine in na lastnem telesu 20 let dolgo spoznavala krvavo realnost sovjetske politike. Brezmiščno je torej oblačit si ovčje kožuh vprav nasproti Rumunom. Pri vsem tem je značilna sovjetska vest, ki odkriva realno vrednost izjav Molotova. Eden najbolj reprezentativnih sovjetskih zastopnikov v Zedinjenih državah Kravčenko je čele nedavno podal senzacionalno izjavo o tajnih namerah in nestalnosti sovjetske zunanje politike. Ta izjava kaže, da vendar mora vodeti vse kar prihaja iz Moskve, je pač najboljši komentar na molotovske vabe. Sicer pa bodo tudi rumunski vojaki, ki so si v zadnjih dneh priborili v obrambi svoje svete materske zemlje velike uspehe, dali boljševikom edini pravi odgovor. Zopet enkrat je sovražnikova propaganda na ofenzivno zgrešila svoj cilj.

»Nova Hrvatska« piše: »Rumunija je dolga stoletja bila Evropa pred stopo in bo tudi sedaj ostala zvesta svojemu zgodovinskemu poslanstvu, tembolj, ker je nemški zunanji minister pravkar kaznovale sovražnikove agitacijske laži, ko je jasno izjavil, da se bo nemški vojak na rumunskih tleh prav tako boril kakor v svoji lastni domovini. Rumunija si je že ob pričetku te velike vojne izbrala svojo pot, ki je pot časti narodnega ponosa in močnatosti.«

Bern, 8. apr. Izjave nemškega zunanjega ministra Ribbentropa zastopniku agencije »Rador« je objavilo vse švicarsko časopisje. Dnevnik omenja predvsem one odstavke, ki potrjujejo vabila Molotova Finski, Madžarski, Rumuniji in Bolgariji ter jih označujejo kot navadno prevaro.

Srbski glas o strahovalnem napadu na Niš

Beograd, 7. apr. Po angloameriškem strahovalnem napadu na Niš so doslej potegnili izpod ruševin več sto porušenih hiš 68 smrtnih žrtv, nadaljnja trupla pa so še pod razvalinami. Katedrala je bila z bombami trikrat zadeta. »Novo Vreme« opozarja v svojem komentarju o angloameriškem strahovalnem napadu, da je istega dne, ko je bil Niš bombardiran, londonski radio priporočeval o letalskem napadu na Rumunijo primerljaj zadržanje Rumunije z zadržanjem Jugoslavije v tej vojni. Rumunija, je dejal londonski poročevalec, je bila zato bombardirana, »ker je pristopila k osi, dočim se Jugoslavija bori na angloameriški strani.« Zato je bilo Jugoslaviji tudi priznane. Isti poročevalec je izjavil, da je bilo bombardiranje Niša izvedeno v »slahkem obsegu«. Tako torej cenijo žrtve srbskega naroda v Londonu, pripominja »Novo Vreme«. Sedaj naj nam pa Churchill še govori, da se njegov narod v uporabljanju metod razlikuje od boljševikov. Anglija je postala strašilo sveta. Srbski narod spoznava na tem primeru brezdušne »zavezniške zvestobe«, na kakšno slabo vejo se je svoj čas opiral.

Beograd, 7. apr. Pod naslovom »Besede in dejanja« primerja »Novo Vreme« zadržanje Angloameričanov napram Srbiji z zadržanjem Nemčije napram Rumuniji. Na predvečer obletnice 6. aprila, ko je srbski narod prevzel nase za angloameriški račun strahovito tragedijo, piše list med drugim, in smo pričakovali, da se bo v Angliji in Severni Ameriki zavzel vsaj en človek za srbski narod ter povedal par lepih in simpatičnih besed, so prileteli angloameriški bombniki ter v Nišu neumljenjo morili in požigali. Slučno kakor s Srbi so Angloameričani postopali tudi s Čehi, Poljaki, Nizozemci, Belgijci in Francozi. Nemčija, nadaljuje list, pa kaže napram svojim prijateljem in zaveznikom popolnoma drugačno zadržanje. Najboljši dokaz za to je danes Rumunija. Dočim grozi z ene strani Rumuniji sovjetska vojska z opustošenjem, ji obljublja Moskva po Molotovu zlato gradove, če se preda. Angloameričani bi v takšnem položaju prepustili Rumune usodi, kakor so to storili z nami, toda Nemčija je v najbolj kritični uri rumunske zgodovine po svojem zadržanju ministra izjavila, da predstav-

lja Rumunija del enotne evropske obrambe in trdnjave in jo bo nemški vojak tudi z vsemi silami branil. V našem primeru nam Angloameričani sploh niso mogli pomagati v boju, v katerega so nas naščuvali, niti niso imeli resnih namer za to, v primeru Rumunije pa vidimo, da nemška vojska ne zapušča morebiti Rumunije, da bi branila zgolj sebe in zapadno Evropo, temveč stoji trdno kot jez za obrambo Rumunije in vsega balkanskega prostora.

Srbija ne gre pod boljševiški jarem

Beograd, 7. apr. Pod naslovom »Glas Srbije« prinaša srbski tisk značilen poziv srbskega ministrskega predsednika armijskega generala Milana Nedelica, ki ga z debelimi črkami priobčujejo na prvi strani. »Poslušajte klic srbskega naroda«, pravi med drugim v tem pozivu, »ta klic doni ob 12. uri in je glas čestitih in zedinjenih Srbov proti angloboljševškemu nestvoru Josipa Broz-Tita in vsem, ki nameravajo z njegovo pomočjo iztrebiti Srbijo in srbstvo. Srb neče pod boljševiški jarem. Ne mara komunizma in se bo proti njemu boril do poslednjega meha, do poslednjega diha. To naj vedo vsi in s tem naj računajo. K orožju, Srbij! Boj za obstanek srbstva se je pričel, ali bo uničen boljševiški zmaj ali pa se bo knjiga srbske zgodovine za zmeraj zapela. Naj nam bodo zgled vse zedinjene srbske sile, ki se bratsko borijo raje ob rami. Demon Srbije Broz-Tito se je v svojem računu zmotil. Srbija brani svoj dom, svoje ime, svojo vero. V krvi in smrti so vsi Srbi postali eno.«

Ugodne posledice protižidovskih ukrepov

Budimpešta, 7. apr. Ko so se v sredo merali židje v Budimpešti prvič pokazati v javnosti z rumeno Davidovo zvezdo kot razpoznavnim znakom, so bili posamezni budimpeški mestni okraj naravnost poplavljeni z rumeno barvo, pač pa je sedaj povsem izginila na budimpeških ulicah in v javnih lokalih šepetalna propaganda in razširjanje strahotnih novic.

Goebbels berlinski »mestni predsednik«

Berlin, 7. apr. Ne glede na tozadovne dolžbe zakona o upravi nemške države prestolnice je imenoval Führer v namenu, da osredotoči vodstvo berlinske uprave in njenih sil, za njenega načelnika berlinskega pokrajinskega vodjo, ministra dr. Goebbelsa. Dr. Goebbels, čigar dosednji posli državnega in pokrajinskega vodje stranke ter propagandnega ministra s tem imenovanjem niso prizadeti, je dobil v svojem novem svojstvu naslov »mestni predsednik«. Po njegovih osebnih smernicah in navodilih bošta volila nadzupnik občinsko, podpredsednik, na katerega so sedaj prešla pooblastila in naloge dosednjega državnega predsednika, pa državno upravo nemške prestolnice v skladu z določbami zakona o ustavi in upravi prestolnice. Stališče predsednice v odnosu do najvišjih oblastev Reicha ter do pruskih deželnih oblastev je ostalo neizpremenjeno.

Poglavnikova poslanica hrvatskemu narodu

Zagreb, 7. apr. Ob tretji obletnici ustanovitve hrvatske države dne 10. aprila je napisoval Poglavnik hrvatskemu narodu poslanico, v kateri pravi: »V najtežjih okoliščinah in kljub številnim javnim in tajnim sovražnikom je hrvatski narod že tri leta ohranil svojo državno samostojnost. V težkem boju, ki je zahteval od njega ogromne žrtve, je vzdržal, ker je vedel, da brani največjo dobro. Nikdar več ne bomo dopustili, da bi nam vladali drugi. S tem, da bomo našo življenje, našo kulturo, našo deželo, našo čast in našo državo ter se bomo rami ob rami s prijateljskim in zaveznikiškim nemškim narodom ter ostalimi zavezniki, doprinesmo svoj del k obrambi nove Evrope, katere srcebojce bodočnosti bi bili radi delžni. Danes, na pragu četrtega leta, gledamo lahko s popolnim zaupanjem in z vero v našo bodočnost.«

Grki o vhorakanju nemških čet pred tremi leti

Atene, 7. apr. Grški tisk posveča posebno članko triletni vhorakanju nemških čet v Grčijo. »Vrhovne« piše: »Grčija se je nahajala politično v pustolovščini, ki je večina naroda nikoli ni bila odobrila. Če se danes ozremo nazaj, moramo ugotoviti, da nosi vsa odgovornost tedanja vlada, ki se je v nasprotju z resničnimi interesi helenizma pridružila angloameriško-židovskemu kapitalističnemu vozu. Angleži so takrat potrebovali žrtve in so našli grško vlado pripravljeno, da jim za to izroči grški narod. Naši tedanji zavezniki pa nas po svojem begu iz Grčije niso pozabili. Prihajajo in bombardirajo naša mesta in nam potapljaajo preostale ladje. Ponovno so bombardirali ladje mednarodnega Rdečega križa, ki so vozile v Grčijo živila.«

Veliki teden finskega naroda

Helsinki, 7. apr. Politični komentariji finskega tiska se bavijo z velikim petkom kot pozitivnim energijskim potencialom. »Finska se zanaša na to, da bo sedanjem velikemu petku sledilo vstajenje ter je tem bolj odločena, soglasno in junsko vtrajati na krizevemu potu za svojo svobodo,« piše »Karjala«, glasilo karelijskega ozenila, ki opozarja, da je Rusija tudi že prej nestotokrat poizkušala uničiti Karelince. Ti soče in tisoče je pošiljala na prisilno delo, odkoder se niso nikdar več vrnili v domovino, kljub temu pa so Karelinci vzdržali kot mejni zid Fincev. Klj ni nikdar klonil in imajo zato ob koncu tega zgodovinskega spopada pravico zmagati. Nikdar ne bo imela laž zadnje besede, piše »Uusi Suomi«. Moč in čast imata svojo podlago samo v resnici in v pravici. Finska ni želela nič drugega kakor, da bi na ozemlju, ki ga je pogodovala od svojih očetov, mirno živel. V odtolčnih zvljenjskih vprašanjih je finški narod enoten ter stoji kot en sam mož v boju za pravičnost in svobodo.

Lavalov govor miličnikom

Vichy, 7. apr. »Danes nismo preče kakega običajnega govorja, temveč verske in državljanske vojne. S to ugotovitvijo je pričel min. predsednik Laval svoj govor na zborovanju vodilnih miličnikov. V nadaljnjih izjavanjih je dejal, da je že 1. 1935 spoznal, da je stopila Evropa v novo zgodovinsko obdobje. Nekemu ameriškem novinarju je dejal, da se bosta spopadla boljševizem in fašizem. Demokracija je preobreda boljševizma. V bivših francoskih razlo oddajah so govorili vedno le o demokraciji, a nikoli o Franciji. Laval je dejal, da 1. 1940 ni bilo mogoče storiti nič drugega kakor to, kar je storil maršal Pétain, namreč da je podpisal premirje. Poudaril je, da je strasten borec za mir, ker ljubi mir in Francijo. Sed milice in generalni tajnik za vzdrževanje reda Darnand je v svojem pozdravnem nagovoru pomenil, da je in bo milica služila samo Franciji in njen zakoniti vladi. Junastvo in uspešno delovanje milice je poudaril v svojih izjavanjih tudi državni tajnik Henriot, ki se je zborovanja udeležil.

Boji proti tolovajem na Balkanu

Berlin, 7. apr. Ob srbsko-bosanski meji so izvršile nemške čete s podporo oklopikov presenetljivo čiščenje na področju Majevce planine. Imele so velik uspeh. Nekaj tolovajskih oddelkov, ki so se prikazali iz svojih skrivališč in očividno hoteli zapreti neko severno cesto, so čelno in bočno tako silovito napadle, da so imeli težke izgube. Bili so uničeni in razbiti. Bojev so se udeležili oddelki domačinov. Prebravstvo je vojakom tudi rade voje služilo za vodnike. Na bčičisu so našli nad 120 padlih tolovajev, približno enako število so jih ujeli. Nekaj terorističnih skupin, ki se jim je posrečilo, da so zbežale v svoja gorska skrivališča, so vojski tankaj obkolili, ter jih uničili. Ob tej priliki so zaplenili pomembne količine municije in živila.

Zatamnitev od 20.30 do 6.

Uspešen napad med Černovicami in Tarnopolom

Izjalovljeni sovražnikovi napadi na Krimu — Hudi boji severno od Odese — Branilci Tarnopola so odbili ponovne napade — Ogorčeni boji severno od Kovelja

Iz Führerjevega glavnega stana, 8. apr. DNE. Vrhovno poveljništvo oboroženih sil objavlja:

Na Krimu so se izjalovili sovjetski krajevni napadi ob predmostju Sivas in Perekopski morski ožini. Rumunski 33. pešpolk, ki se je v zadnjem času večkrat odklival v obrambnih bojih, je vrgel prodirle sovražnike v takojšnjem protinapadu po hudih bojih nazaj.

Severno od Odese so v teku hudi boji z napadajočimi boljševiki. Vzhodno od spodnjega Dnjestra kakor tudi med Dnjestrom in Prutom so nemške in rumunske čete odbile sovjetske napade ter so z lastnimi protinapadi razbile sovražnikove skupine.

Med Černovicami in Tarnopolom so dobro napredovali napadi oddelkov vojske in SS tudi večeraj kljub največjim težkočam na ozemlju. Branilci Tarnopola so odbili v pretekli noči ponovne močne sovjetske napade. Na področju južno in severno od Brodov so vrgle naše čete na različnih mestih sovjetske čete nazaj ter razbile nazaj se valače sovražnikove kolone; protinapadi boljševikov so se izjalovili.

Pri Kovelju je prišlo do ogorčenih krajevnih bojev. Severno od mesta so se izjalovili ponovni sovražnikovi napadi.

Močne bojne jate so izvedle v pretekli noči močan napad na sovražnikovo oskrbovalno središče Kijev. Bile so opažene močne eksplozije in obsejni požari na ciljnih.

Južnovzhodno od Ostrova in južno od Pskova je obnovilo preteljane poskuse več sovjetskih divizij strelcev, ki so jih podprli številni oklopniki in močni oddelki bojnih letal. Ti napadi so se izjalovili po hudih in izprememnih bojih. 62 oklopnikov je bilo uničenih. Čiščenja majhnih krajevnih vdorov so v teku.

Na boljšiči pri Narvi je dobro napredoval napad naših čet proti zagrinjenemu sovražnikovevemu odpru.

Na italijanskih bojiščih so prizadeli naši naskakovalni oddelki sovražniku velike krvne izgube.

Hudi boji za Kovelj

Berlin, 7. apr. DNE. Napad nemške pehote in oklopniških oddelkov za osvoboditve Kovelja je že 4. aprila odločno napredoval in zato je bilo možno že opoldne naslednjega dne dokončno zlomiti boljševiški obkolitveni obroč. Napadalni cilji nemških čet, ki so stalno razširjevale v prejšnjih dneh doseženi vdor, je bil zaporni pas, ki ga je močno utrnilo in zasedlo v gozdovih zapadno in severozapadno od mesta 5 sovjetskih divizij. Trem bataljonem, ki so prešli v naskok, je uspelo z učinkovito podporo oklopnikov, naskakovalnih topov in bojnih letal zlomiti zagrinjen odpor nadmočnih sovražnikovih mize in vdreti globoko v sistem sovjetskih postojenk. Edine neke lovske divizije so zavzele po težkem pouličnem boju globoko razčlenjene obrambne postojanke v več močno miniranih vaseh. Sovražnikove izgube so bile tako velike, da je en sam bataljon slezijskih oklopniških grenadirjev našel v enem edinem zavzetem kraju nad 100 mrtvih boljševikov. V te boje je povsed uspešno posegalo nemško letalstvo in posebno z napadi v nizkih poletih preprečilo sovražnikovevemu oklopništvu obstrlečevanje.

Značilno je za jakost sovjetskega zapornega pasu, da je neka brigada naskakoval-

Nemške in italijanske letalske sile so sestrelile 7. aprila nad italijanskim ozemljem 17 sovražnikovih letal.

Na Egejskem morju je potepila zaščitna ladja sovražnikovo motorno jadralno.

Rumunsko vojno poročilo

Bukarešta, 7. apr. Vrhovno poveljništvo rumunske vojske je objavilo 6. aprila:

Na Krimu je sovražnik severno od Kerča napadel z več divizijami in so ga nemške in rumunske čete s hudimi izgubami zanj odbile. Ob črnomoški obali in v srednji Besarabiji ni bilo posebnih dogodkov. Nov protinapad nemških in rumunskih čet severno od Jasija je vrgel sovražnika več kilometrov nazaj. V nekem kraju obkoljeno sovjetsko bojno skupino uničujemo. Severno od Černovic so nemške čete uspešno nadaljevale napade.

Bukarešta, 8. apr. Poročilo rumunskega vrhovnega poveljništva o vojnih dogodkih 7. aprila se glasi:

Vzhodno od Dnjestra v srednji Besarabiji je napadel sovražnik v nekaterih oddelkih brez uspeha. Nemško-rumunske čete so ga deloma v zamaha polnem protinapadu vrgle nazaj. Sovražniku so bile prizadete velike izgube oklopnikov, padlih in ujetnikov.

Severno od Jasija je bil sovražnik vržen z nekaterih važnih postojank.

Na področju Botosani-Černovice je bilo opaženo živahno sovražnikovo ogledniško delovanje. Severno od Černovic napreduje napad nemških čet z uspehom.

Finsko vojno poročilo

Helsinki, 7. apr. Finsko vojno poročilo javlja med drugim:

Z naših suhozemnih in pomorskih bojišč ne javljajo ničesar posebnega.

30 sovražnikovih stromoglavnih bombnikov je davi v zaščiti lovcev napadlo mesto Kotka. Prebivalstvo je imelo izgube. Deloma je nastala gmojna škoda.

V jutranjih urah 5. aprila so sovjetske čete poizkušale z juga odrezati nemški klin, da bi preprečile razbremenitev Kovelja, sovražnikova namera pa je bila pravočasno spoznana. Bojni letalci so takoj napadli sovjetske izhodne postojanke. Po močni topniški pripravi s topništvom, minometali in pehotnimi topovi so oklopniški grenadirji, oddelki SS in smučarsko-lovske bataljoni zlomili sovražnikov odpor, nkar so se nemoteno razvijale nadaljne operacije.

Med oddelki, ki so bili v mestu obkoljeni, so bili tudi nemški železničarji, med njimi številni bojovniki iz svetovne vojne, ki so se rami ob rami s tovariši iz vojske in oddelkov SS borili ne samo v središču Kovelja, temveč tudi na nekaterih posebno izpostavljenih postojankah. Tudi oni so doprineeli velik delček, da se je mesto lahko obdržalo do svoje osvoboditve.

Med oddelki, ki so bili v mestu obkoljeni, so bili tudi nemški železničarji, med njimi številni bojovniki iz svetovne vojne, ki so se rami ob rami s tovariši iz vojske in oddelkov SS borili ne samo v središču Kovelja, temveč tudi na nekaterih posebno izpostavljenih postojankah. Tudi oni so doprineeli velik delček, da se je mesto lahko obdržalo do svoje osvoboditve.

Boji v južni Italiji

Berlin, 7. apr. DNE. Na južnoital. bojišču je petek četrtke razen občetranskega izvidniškega in topniškega delovanja mimo. Zapadno od Anuma je bil odbit močnejši sovražnikov izvidniški oddelček. Prav tako je bil odbit na nekem drugem mestu oddelček udarnih čet v moči voda. Dva nemška udarna oddelka sta dovedla ujetnike. Pri razstrelitvi neke postojanke v Česini je sovražnik utrpel krvne izgube. Nemki izvidniški oddelci je pogljal v zrak sovražnikov oklopnik.

Na netumskem predmostju je potekel dan mirno. Neki sovražnikov udarni oddelček so nemške prednje straže odbile, mu prizadele krvne izgube in dovedle ujetnike. Neki drug sovražni izvidniški oddelček je napadel višji desetiški Miške z ročnimi bombami in preprečil vdor v nemške postojanke. V zvešnjavi, ki je našla med sovražnikom, so Nemci mogli zapleniti večje količine streliva, ki so ga napadli.

Po informacijah iz Indije se tamošnje japonske čete naše ogromno količino letakov z napisi: »Naj živi svobodna Indija, naj živi predsednik Bose. Angleži so naša dedni sovražniki.« Ta gesla so napisana tudi po zidovih in stenah hiš.

Tokio, 7. apr. Z burmansko-Indijske meje javljajo: Edine japonskih čet so zaprle sovražnim četam v Kindatu, ki so dobro oborožene s topovi in oklopniki, pot naboro in jih pričele energično napadati. Na ozemlju južno od Kindata so napadle močan sovražnikov oddelček in ga popolnoma uničile. Ta uspeh japonskih čet je izzval pri sovražniku ogromno zmešnjavo, da je sam žrtvoval svoje skladišče streliva in ga pogljal v zrak. Sprejdenje japonske čete so pod zaščito svojega topništva vdrlje v Kindat in se vsak čas pričakuje dokončni padec mesta.

Po informacijah iz Indije se tamošnje japonske čete naše ogromno količino letakov z napisi: »Naj živi svobodna Indija, naj živi predsednik Bose. Angleži so naša dedni sovražniki.« Ta gesla so napisana tudi po zidovih in stenah hiš.

Tokio, 7. apr. Prodiranje japonskih in narodno-indijskih čet v Assam je izzvalo sosednji pokrajini Bengaliji, kjer se je rodil poveljni indijske osvobodilne vojske Bose, vihar navdušenja. Poročilo z burmanske meje pravi, da so se s prihodom narodno-indijskih čet pojavili spontano v vseh vaseh in mestih te pokrajine protianglijski napisi na zidovih. Posebno assamsko-bengalska železnica je preplavljena z

sprotniki nosili s seboj za razstreljevanje. Nemški udarni oddelček je pogljal v zrak sovražnikov bunker in je nasprotnik utrpel krvne izgube.

Pri Borgo Podgori je bila pogljal v zrak skupina hiš, ki jih je sovražnik zasedel in zgradil v bunkerje pri čemer je izgubil nasprotnik padle in ujetnike. Nemško topništvo je kakor prejšnji dan učinkovito obstreljevalo sovražnikova skladišča streliva in pogonskega goriva. Opažene so bile velike eksplozije in dolgotrajni požari.

Ponoči je bilo s strujenim ognjem daljnostrelnih baterij obstreljevano področje Anzio-Nettuno. Podnevi so bile skupno s protiletalskim topništvom učinkovito obstreljevalne pristaniške naprave in razkladišča. V četrtek je bilo po dosedanjih vesteh sestreljenih od lovcev in protiletalskega topništva 6 sovražnikovih letal.

Ponoči je bilo s strujenim ognjem daljnostrelnih baterij obstreljevano področje Anzio-Nettuno. Podnevi so bile skupno s protiletalskim topništvom učinkovito obstreljevalne pristaniške naprave in razkladišča. V četrtek je bilo po dosedanjih vesteh sestreljenih od lovcev in protiletalskega topništva 6 sovražnikovih letal.

Zavezniške padalske čete pred uničenjem

Tokio, 7. apr. »Domei« javlja z nekega oporišča v Burmi: Sovražne padalske čete so izvedle v začetku marca slabotne pokrete z namero, da prodrjo za hrbet japonskih čet, ta namera pa je bila s skupno akcijo japonskih in burmanskih čet preprečena. Padalske čete so izgubile med svojim prvim napadom poveljnika. Sedaj stradajo, ker so Japonci s pravočasnim nastopom prekinili njihove oskrbovalne zveze. Neizogibna posledica je končni in popolni zlom, dasi je bil Mountbatten ukazal svojim četam, naj izvedejo svojo nalogo do zadnjega moža.

Letalski napad na Kvangsi

Tokio, 7. apr. Japonska letala so 5. aprila napadla sovražnikovo oporišče Mani v južno-kitajski pokrajini Kvangsi. Uspešno jim je uničiti na tleh z

Naredba o zvišanju rodbinskih doklad rodbinskim poglavarjem

Na podlagi čl. 1 naredbi o upravljanju Ljubljanske pokrajine z dne 20. septembra 1943, št. 4 »Službeni list št. 273/86 iz 1. 1943 odredjam

§ 1. Razpredelnica A (rodbinske doklade in zadevni prispevki za industrijo, A: tedenske doklade), izdana s kraljevim ukazom z dne 20. marca 1941, št. 122 »Službeni list št. 6/59 A, čigar veljavnost je bila na ozemlje Ljubljanske pokrajine razširjena s kraljevo uredbo z dne 21. decembra 1942, št. 1882, »Službeni list št. 1/59 A, se spremeni in se glasi:

Dnevne doklade:

Skupina	Družina z 1 otrokom	Družina z 2—3 otroci	Družina s 4 ali več otroci	Za ženo	Za vsakega od roditeljev
	za vsakega otroka				
delavci . . .	1.30	1.80	2.40	2.—	1.20
uradniki . .	2.—	2.70	3.20	2.90	1.90

§ 2. Ta naredba stopni v veljavo z dnem objave v Službenem listu šefa pokrajinske uprave v Ljubljani, obvezno moč pa dobi s 1. januarjem 1944.

Prezident:
div. general Leon Rupnik

Hude izgube komunističnih tolovajskih oddelkov

Svoj čas smo objavili več razglasov, s katerimi so razne komunistične »instance« z grožnjo najhujših kazni, celo smrtne, prepovedovale ljudem, da bi hodili v Ljubljano iz krajev, katere so komunisti strahovali. Pred nami je dokument, iz katerega izhaja, da se komunisti sedaj v enaki meri kakor »pohujšanja« iz Ljubljane boje tudi »pohujšanja« iz Novega mesta. Štab tako zvan »Cankarjeve brigade«, katara se potika po hribovskih krajih v okolici Novega mesta, je namreč z datumom 25. marca izdal »naredbo«, ki strogo prepoveduje kretanje iz občine v občino — v komunističnem žargonu se to reče »iz rajona v rajona« — brez predhodnega komunističnega dovoljenja. Za Novo mesto pa se propustnice sploh ne smejo izdajati. Izjemno sme dati dovoljenje za pot v mesto samo »glavni štab« komunističnih tolovajskih oddelkov.

Strah pred Novim mestom in jeza nanj, ki se kaže iz te »naredbe«, sta v polni meri razumljiva, ako pomislimo na neprestane hude udarce, ki prihajajo za komuniste iz Novega mesta. Poročali smo že o popolnem uničenju celotnega komunističnega »bataljona« na Javorovici v Gorjancih sredi marca. Tam je obležalo mrtvih 154 komunistov, med njimi ves bataljonski »štab« s komandantom in političnim komisarjem vred ter še komandant sosednjega bataljona. Potem so kar po vrsti sledili nadaljnji udarci, ki jih je novomeška posadka zadajala tolovajem in jim z njimi povzročala občutne izgube. Okrog 230 mrtvih so imeli komunisti samo pri dveh ponesrečenih napadih na Trško goro. Blizu Dobrave pri Novem mestu so izgubili 80 ljudi, vmes pa so jih in jih še dan za dnevom preganjali novomeške patrulje, ki čistijo okoliško področje ter pri tem komunistom zadajajo vedno nove izgube.

Toda ne le v novomeškem »okolju«, temveč tudi drugod po Dolenjskem in Notranjskem doživljajo komunisti neprestane poraze in izgube, katere jim zadajajo nemški in domobranski očistevalni oddelki. Najhujši udarec je zadela komuniste pač na Črncem vrhu, kjer so sredi marca v dveh dneh izgubili nad 500 ljudi. Proti koncu marca je bilo v spopadih pri Ribnici ubitih

okrog 150 komunistov, malo prej pri spopadih na področju okrog Krma nad 200, v začetku aprila pa pri Pijavi gorci okrog 70. Tudi na teh področjih je bilo poleg tega še nešteto manjših spopadov, pri katerih so komunisti tudi pri vseh utrpele občutne izgube.

Samo v marcu in v prvem tednu aprila grede komunistične izgube na mrtvih in ranjenih v Ljubljanski pokrajini že v tisoce. Zato ni čudno, ako ujeti pripadniki tolovajskih krdel in prisilni mobiliziranci, katerim se posreči, da se rešijo, soglasno pripovedujejo, kako se polasčata zbežnost in celo obup ne le tolovajskih »moštvo«, temveč tudi višjih komunističnih »sarž«. Malodušje partijcev je tem večje, ker so med padlimi v vedno večjem številu tudi oni sami. Poprej, dokler so imeli dovolj prisilnih mobilizirancev, so predvsem te z revoluciji in z brzostrelkami poganjali v borbo, sami pa so se držali čim bolj na varnem. Sedaj pa so tolovajski oddelki že tako zdecimirani, da se morajo tudi partije in komandanti udeleževati bojev in da zato naraščajo izgube tudi v njihovih vrstah. To pa je v popolnem nasprotju s komunističnimi načrti, ki gredo za tam, da se člani komunistične partije čim bolj varujejo in da se žrtvujejo predvsem prisilni mobiliziranci. Zato je umevno, da se komunističnih »voditeljev« polasča naraščajoče vzmernije.

Kakor smo že včeraj poročali, je padel v spopadu z domobranci v okolici Novega mesta tudi bataljonski komandant »Ferda«, neki zdravko Flm iz Ljubljane. Pri njem so poleg drugih zanimivih listin našli tudi spisak njegovega »bataljona« — bil je to »I. bataljon Cankarjeve brigade« — po stanju 31. marca. Ta dan je šel »bataljona« s štabom vred 149 — recij in piši: stodevterinšestdeset — moških in žensk. Od teh jih je naslednji dan padlo še 15 tako da jih je ostalo le še 134, med katerimi pa so vsi: tudi vsi ranjeni. Ta dokument najbolj kaže, kako hitro propadajo komunistične oborožene enice in kako nezadržano napreduje njihov razkol, z njim pa tudi razkol vse komunistične OF.

Kmetom v ljubljanski okolici in delu logaškega okraja!

Znano vam je, dragi sotrpini, koliko trpi kmet na Dolenjskem, Notranjskem in v Beli Krajini. Vi pa ste še srečni, da so vaši hlevi polni, skednji nedotaknjeni, orodje za kmetko gospodarstvo pripravljeno, pa tudi družine skupaj pod domačim krovom. Mi smo vsega tega oropani! Ko prihaja pomlad, kar čutimo, kako nas kliče naše polje na delo! Pa ne moremo nikamor in četudi bi šli danes domov, s čim naj bi začeli? Zato se obračamo na vas, morda prvič v zgodovini slovenskega kmeta z naslednjo prošnjo:

Ali bi nam hoteli prostovoljno pomagati, da pridemo do kake živine? Ne maramo ukazovati, pa naj bi bilo tudi, postavim, oblastnim potom. Sami se pomenu.

Četudi morda težko, pa bi le pogrešili kako kravo, tečico, vola in ga dali za znižano ceno.

Mandilč »avtoritativni obliki vlade«

Zagreb, 8. apr. Min. predsednik dr. Mandilč je objavil v dnevniku »Hrvatski Narod« izvajanja o avtoritativni vladni obliki, v kateri pravi med drugim:

»Moderna avtoritativna sila ne potrebuje znakov nekdanje avtoritativne, monarhijske, diktatorske ali aristokratske republike. Ona je moderna državna oblika, v kateri zavzema častno mesto socialna pravica v državnem organizmu. Nič ne more trditi, da bi Mussolini, Franco ali celo morda Adolf Hitler, ki so svoje dežele rešili pred komunističnim osvajanjem s pomočjo avtoritativnih režimov, postali vodje svoje domovine proti volji naroda. Isto velja tudi za Poglavnika, stvaritelja nove hrvatske zgodovine in zaščitnika Nezavisne Države Hrvatske.

Bolgarski tisk o terorističnih napadih na Sofijo

Sofija, 7. apr. Sofijski tisk je danes v znamenju zadnjega terorističnega napada na Sofijo. »Utro« pravi, da je označba »teroristične« za ta napad nezadostna, ker je bilo uničenih nebroj kulturnih vrednot, med njimi tudi narodna knjižnica, Sv. sinod, škofjska palača, mestna knjižnica, univerza, umetniška galerija, glasbena akademija, glasbena dvorana »Bolgarija« ter šole in gledališča. »30. marca« piše list, »je tudi najhujšega Bolgara prebrčal, da rojaki lorda Beaconsfielda, ki je Bolgarijo raztrgal v San Stefanu, ter Wilsona, ki je s svojimi »14 točkami« na najpogostejši način ogoljufal svet, niso le za vse ostale dežele, temveč tudi za Bolgarijo nič drugega kakor zlo.«

Kratke vesti z vsega sveta

Zeneva, 8. apr. »Daily Mail« javlja, da bo po Veliki noči objavljen v Angliji zakon za pobijanje rudarskih stavb. Ta zakon bodo uporabili proti vsem stavkajočim organizacijam in posameznim delavcem. Tudi minister za delo bo izdal »opozorilo« in ne bo več »nikakega dvoma, da bodo zares prišli v veljavo nasilni ukrepi.

Zeneva, 8. apr. Vojni stroški Zedinjenih držav so v mesecu februarju ponovno narasli. Po poročilu washingtonskega urada za vojno proizvodnjo znašajo vsak dan 312.300.000 dolarjev. Tako odpade na slehernega severnoameriškega državljanca, starega nad 19 let, dnevno 3.37 dolarjev vojnega bremena, kar znese na leto 1230 dolarjev.

Lizbona, 8. apr. V sredo je prispel v lizbonsko luko belgijski parnik »Tschelmann« z veliko poškodbo. Ladja, ki je v angleški službi, je nalagala v Safiju fosfat za neko angleško pristanišče.

Berlin, 8. apr. Kajenje v vozovih cestne železnice bo v bodoče zaradi velikega števila sprevednih in delavskih množic splošno prepovedano.

Carigrad, 8. apr. Po poročilu iz Bejruta je v tamošnji luki 5. marca popoldne eksplodirala angleška vojna ladja. Ubilih je bilo več ljudi.

Stockholm, 8. apr. Prepoved izvoza premoga v nevtralne države, ki jo je v četrti teden objavil pooblaščenec za preskrbo s pogonskimi kurjivimi Loyd George, zadeva tudi Irsko.

Amsterdam, 8. apr. Državni podtajnik v severnoameriškem zunanjem ministrstvu Stetnhus je v petek s svojim spremstvom prispel v London.

Dobra knjiga

bo za mesec april prinesla

klasično delo nemške proze, umotvor slovitega pisatelja Gottfrieda Kellerja
»LJUDJE IZ SELDWYLE«

V petih povestih, od katerih je najbolj znana ljubezenska zgodba »Romeo in Julija na vasi«, pripoveduje Keller z dobrohotno modrostjo zrelega umetnika o nenevarnih usodah svojih junakov. Bujna fantazija romantike se družijo v teh kratkih romanah z ostrovidnim opazovanjem realista. Globoko spoznanje o življenju in sočen humor sta značilna za to nevsakdanjo knjigo, ki bo izšla sredi tega meseca. Prevod je oskrbel dr. Joža Glonar.

Gospodarstvo

Sprememba skvestra pri Poštni hranilnici

Prezident pokrajinske uprave divizijski general Rupnik je razrešil njegove dolžnosni skvestra pri Poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani, cav. rag. Hugona Castellanija, ki je bil postavljen z odločbo bivšega visokega komisarja z dne 10. avgusta 1943. Za novega skvestra je imenoval dr. Alojzija Trstenjaka, šefa oddelka za trgovino, obrt in industrijo pri VIII. oddelku pokrajinske uprave v Ljubljani.

Omejitev reje malih živali v Nemčiji

Ze ob koncu lanskega leta je namestnik nemškega državnega ministrstva za prehrano in kmetijstvo Herbert Backe v nekem govoru nastopil proti širjenju gojitve malih živali, zlasti tam, kjer te živali odjedajo krmo drugi živali. Ugotovil je da se da gojitev malih živali zagovarjati je toliko časa, dokler se za krmiljenje teh živali uporabljajo rezni odpadki. Gojitve perutnine in kunccev se je v Nemčiji v toku vojne podvojila, ponekod celo potrojila. Za krmiljenje se pogosto uporablja tudi žito. Tako so zračunali, da potrebujejo v Nemčiji samo za pitanje gose vsake leto 22.000 ton žita. Krma, ki se uporablja za race usreza (če se tudi krompir in beljakovinska krma preračunata v žito) količini 160.000 ton žita na leto. Če bi se ta krma, ki se uporablja za gose in race potrojila za gojitve in pitanje svinj, bi v Nemčiji lahko na leto pridelali 382.000 svinj več. Krma, ki se uporabi za rejo kunccev, bi omogočala, da se na leto spila 1,2 milijona svinj. Če bi se za gojitve malih živali potrebovali odpadki, ki za pitje svinj niso primerni, tedaj bi bila v Nemčiji na razpolago krma za 985.000 svinj kar ustreza mesečnemu obroku mesa. Pri pitanju svinj se krma mnogo bolj izkoristi kakor pri gojitvi malih živali. Tako se pri pitanju svinj dobi od 100 kg krme 25 kg žive teže pri gojitvi perutnine pa le 10 kg. V sedanjem vojnem času pa je za Nemčijo odločilne važnosti, da se razpoložljive količine krme čim racionalneje izkoristijo. V svoji prehrabni politiki se Nemčija že vrsto let drža načela, da je treba možnosti za proizvodnjo živil najracionalneje izkoristiti. Zato je Nemčija že pred vojno z znatnimi sredstvi podpirala pridelavo olinj, ki dajejo na hektar največjo količino masloč.

Nemški državni minister za prehrano je sedaj izdal naredbo, s katero se omejuje gojitve malih živali. Naredba se nanaša na košice gose, race, purane in kuncce. V bodoče je gojitve teh živali dovoljena samo tistim osebam, ki imajo potrebno krmo iz lastne proizvodnje in ki so take živali gojili že ob prvih uradnih štetjih živne dne 3. decembra lanskega leta. Prepovedana je gojitve perutnine tistim ki so perutnino pridelali šele po 3. decembru lanskega leta. Tisti na, ki so jo že prej gojili, ne smejo povečati številčnega stanja perutnine.

Od 1. junija t. l. naprej smejo gojitelji malih živali od dopuščanih vrst držati največ tri plemenske živali pri goseh in racah ter po dve plemenske živali pri puranih in kuncih.

Od 1. junija naprej smejo gojitelji malih živali na vsako osebo svojega gospodarstva poljubno izkoristiti (prodati, podariti, ali potrošiti) v lastnem gospodarstvu največ eno glavo perutnine na leto. Gojitelji malih živali, ki so že pred 3. decembrom 1943 gojili kuncce, smejo od 1. junija t. l. vsako leto poljubno vnovčati ali porabiti za vsako glavo gospodarstva po enega kunca na leto.

Vse živali preko onega števila s katerim sme gojitelj poljubno razpolagati in ki se ne oddajo kot mlače živali, se morajo oddati predpisanim odkupovalnicam. Gojitelji perutnine sme vnovčati za 50% več pšencev, kakor je potrebno za dovoljeno potrošnjo v rodbini. Od gomih predpisov so izzeti obrati, ki vzgajajo čiste plemenske živali perutninskih vrst, kar pa velja samo za priznane obrate za vzgajanje takih živali. Omejitve ne veljajo za gojitve angorskih kunccev, ker se njih volna potrebuje za vojaške namene. Od angorskih kunccev, ki pridejo v zakol, sme vsak gojitelj sam unarabiti po dva na leto na vsakega člana rodbine.

Ugodno stanje prehrane v Rumuniji

Kakor smo že ponovno poročali, je Rumunija lani zabeležila ne samo v žitu, temveč tudi v drugih kmetijskih pridelkih rekordno letno, sprčo katere je rumunska vlada v jeseni razveljavila skoro vse predpise o racioniranju živil. To pa predvsem zaradi tega, da se kmetu čim prej omogoči vnovčenje obilnega pridelka. Tako je danes v Rumuniji poljšaj prehrane boljše kakor v kateri koli evropski državi. Po končnih cenitvah je lani dosegla letna žita 949.000 vagonov nasproti 532.000 vagonov v prejšnjem letu, kar pomeni povečanje za 416.000 vagonov ali za 78%. Pridelke pšenice in rži je znašal 307.300 vagonov (prejšnje leto 116.000), pridelke ječmena 104.000 vagonov (67.000), pridelke koruze 476.000 vagonov (316.000), pridelke ovsa 60.000 vagonov (34.000). Lanski pridelke pšenice je bil skoro trikrat večji, kakor v prejšnjem letu in tudi pri koruzi je zabeleženo povečanje za 50%. Tako ima Rumunija letos na razpolago za »zvozi in za oskrbo ostale Evrope znatno količino žita. Sprito obilne letne sladkorne pese ima tudi precejšen izvozni presežek v sladkorju. Isto velja za oljarice in sočivje.

Vnovčenje pridelka je povzročalo uradnim organom številne težave. Tako morajo mlini in pekarne v razmerju s svojo kapaciteto držati določene količine žita in moke v rezervi. Ker ni bilo dovolj skladišč, so smeli kmetovalci svoje presežke prodati le postopno. Za financiranje odkupa pridelkov so bili pritegnjeni denarni zavodi, ki so morali del razpoložljivih kreditov rezervirati za odkup kmetijskih pridelkov. Racioniranje je ostalo v veljavi le za cenene črni kruh, med tem ko so bile vse omejitve glede belega kruha in cele moke ukinjene.

Vse to je imelo za posledico precejšnje povečanje potrošnje moke, ki je lani narasla na 442.000 ton nasproti 372.000 tonam v prejšnjem letu. Med tem ko se je do lanskega julija gibala mesečna potrošnja moke povprečno na višini 25.000 ton, se je v septembru dvignila na 63.000 ton. Ko pa se je prebivalstvo z moko založilo, je v decembru popustila na 52.000 ton. V zvezi z ukinjenjem racioniranja se je lani povečala tudi potrošnja sladkorja na 82 tisoč ton (prejšnje leto 64.000) in jedunečega olja na 27.600 ton (19.900). Poljožja prehrane v Rumuniji je danes boljše, kakor v katerem koli letu te vojne. Vrhu tega omogočajo presežki zboljšanje oskrbe tudi za ostalo Evropo. Sedaj ko je Rumunija prebrodila težave z vnovčenjem obilnega pridelka, lahko zopet uvaja postopno racioniranje. V zapadnem delu države so nedavno ponovno uvedli racionirano prodajo belega peciva. Od 1. aprila se v vsej Rumuniji prodaja tudi jedno olje zgolj na odrezke živliskih nakaznic.

Lanska obilna letina je po prejšnjem nagem dvigvanju cen povzročila vidno stabilizacijo cen. V prvih dveh mesecih t. l. se je splošni indeks cen dvignil le za 1,2%. Najbolj stabilne so bile v teh dveh mesecih cene na živilskem trgu, med tem ko so le cene raznih oblačilnih predmetov nadalje naraščale.

GOSPODARSKE VESTI

= Zveza slovenskih zadrug silnice 36. redno letno skupščino, ki bo v ponedeljek 17. t. m. ob 10. uri dopolne v dvorani Kmetijske družbe v Ljubljani, Novi trg 3. Občni zbor bo razpravljalo o poročilih, predlogih in priporočilih, sklepal to o računskih zaključkih in o poročanju ter izvolil tri člane upravnega odbora in enega namestnika ter dva člana nadzorstvenega odbora in enega namestnika.

= Kastelec pridelovanja premoga v Španiji. Po končani državljanski vojni je španska vlada povzročila vse pozornost povečanju proizvodnje domačih surovin, predvsem pa povečanju proizvodnje premoga, da bi olajšala potrebo uvoza premoga iz tujine. Zabeležila je v tem polletu že znatne uspehe. Leta 1939, je znašala proizvodnja premoga 6,8 milijona ton, leta 1941, je dosegla 9,6 milijona ton, leto 1942, leto 10,4 milijona ton in lani 10,5 milijona ton. S to proizvodnjo je krita največja španska potreba premoga. Lani je Španija uvozila iz tujine le 145.000 ton premoga, od tega 21.000 t n iz Nemčije. Leta 1935, je Španija uvozila še 1,3 milijona ton premoga. V zadnjih letih se je znatno dvignila tudi proizvodnja urlikov, ki je lani dosegla 40.000 ton. Letos bo povečala tudi proizvodnjo plavžarskega kolasa, s čemer bo krita vsa domača potreba.

Obvestila Slovenskega Rdečega križa

Preštetev oddelka za podporo. Oddelke za podporo se je preselil v Gospodarske ceste 2/2 v šentjakobsko šolo, pritličje, kamor se naj občasno posilci-povratniki.

Pozivi: V poljedelvalnem oddelku pri referentu III naj se zglašajo: Ercešij Ana, Kučko Marija ter svoje Kovača Bogdana in dr. Campa, v glavni pisarni pa svoji sorabci Zore.

Zahvala. Slovesnemu Rdečemu križu so darovali: g. dr. Tomž Josip 150 lir mesto venca na grob blagopok. prijatelja Viktorja Glaha; g. dr. Milan Perko 150 lir mesto cvetja na grob blagopok. Jožeta Mahničja. Prejema hvala!

Prostovoljstvu Ljubljane

Slav našim vojakom, ki so v vojni prinesli priložnost za prostovoljno prijavo, če želijo, ki bi pa bombardiranja naša. Izbazite se, naj v svojem interesu vstopite v prostovoljno prijavo, vseeno ali so ugodni pozivi ali ne. Tiskovina je poljubna. Prosta. Vsa ta akcija Slov. Rdečega križa je namenjena res samo temu, da oskrbi streho ožem, ki bi bili po bombardiranju prizadeti.

Do oddelkih oblasti morajo občine skupno z Rdečim križem pripraviti note na ustanovitve za prizadele po bombnih napadih. Rati bi pa izvedli ta na log s prostovoljnimi se članovi prebivalstva, ne da bi v to zaenkrat posegla uradna komisja. Zato ponovno pozivamo, da stori vsakdo, ki odgovori Slov. Rdečemu križu, to v svojem interesu.

Kder tiskovine nima, jo lahko dobi v pisarni Slov. Rdečega križa, Marjin trg 5.

Dne 4. aprila t. l. nas je prežgoda zapustil v dobi 42 let, po kratki mučni bolezni, naš predrag:

ALOJZ REBEC
POSESTNIK IN GOSTILNICAR
V DIVACI

Pogreb predragega pokojnika je bil v četrtek, dne 6. aprila 1944 ob 16. uri.

Zalujoči ostali:

MARIJA, mama; IDA, sestra, ADOLF, brat; OLGA, svakinja; SASA in MARJANCA, nečakinji in ostalo sorodstvo

Dogodkov najnovejših branje? Podlistek? Sale? Sport? Kramljanje? Teater? Kroniko? Iveri? »Slovenski narod« kupi, beri!

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF

KINO SLOGA Telefon 27-30

TOBIS-ev film po istoimenski veseligrigi Wilh. Utermanna

Tovariši pride takoj

Zabavna ljubezenska zgodba vzornega in podjetnega natakarka, ki je moral doživeti marsikatero presenečenje, preden si je pridobil svojo izvoljenko.

Carola Höhn, Albert Matterstock, Fritz Kampers. Režija: KARL ANTON

Predstave ob 15., 17. in 19. uri. Na velikonočno nedeljo in ponedeljek matineja ob 10.30 uri.

CUDNO NAKLJUČJE

Elfie Mayerhofer, Hans Söhrker itd.

KINO UNION Telefon 22-21

Zabavna veseloigra o dveh zaljubljenih, ki sta se po mnogih zapletljivih končano našla...

PUSTOLOVKA

V gl. vl.: Sybille Schmitz, Karl Ludwig Diehl, Fritz Wagner, Will Dohm, Elsa Wagner itd.

Predstave danes in jutri na veliki ponedeljek ob 10.30, 15., 17. in 19. uri.

KINO MATICA Telefon 22-41

Naš velikonočni spored!

Predstave v soboto ob 15., 17. in 19. uri. Ob praznikih ob 10.30, 15., 17. in 19. uri.

Romantična ljubavna pustolovščina

DIVJA PTICA

z Leny Marenbach, Volker v. Collan de in ljubljanki Fifi Hille, umetniško ime Ellen Hille.

Predprodaja za nedeljo: v soboto ob 9.—12. in od 14.—20. ure; predprodaja za ponedeljek: v nedeljo od 16. ure dalje.

Od torka 11. t. m. dalje dnevno samo dve predstavi, in sicer ob 16. in 19. uri

KINO MOSTE

Senzacionalni film iz varietetskega življenja. Najboljši svetovni akrobatje

TONELLI

predstave: vel. nedelja ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30; vel. ponedeljek ob 14.30, 16.30 in 18.30; delavnik ob 18.30

Umrli je v 73. letu starosti naš ljubi oče, gospod

Anton Kosmač
postrešček v pokou

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 9. aprila t. l. ob 14. uri popoldne v Zal. kapele sv. Jožefa, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. aprila 1944.

ZALUJOČI OSTALI

Dotrpel je naš ljubljani mož, dobri oče in stari oče, gospod

Ivan Sedej

mizarski mojster in posestnik

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 9. aprila t. l. ob 2. uri popoldne v Zal. kapele sv. Franciška, na pokopališču k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 8. aprila 1944.

Globoko zalujoči:

ANA, žena, SIN in HČERKA ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

za premnoge tople dokaze ljubezni in spoštovanja, ki ste ju izkazovali v poslednjih dneh življenja našemu predragemu in nepozabnemu

Josipu Mahničju
TRGOVCU

Posebno zahvalo izrekamo tem potom gospodu docentu dr. Matku za skrb in nego, ki ju je posvečal blagopokojnemu, dalje pevcem za poslovljene pesmi in gospodu dr. Lokarju za tolažilne besede ob grobu.

Sv. maša zadušnica bo v torek, dne 11. t. m. ob

Ob Vstajenju

Zivljenje človekovo je s prazniki povezano in prepleteno. Izpolnjuje in dopolnjuje se v njih, se odraža in očituje v najslabše kovitavih odtokih in obrazih. Skozj radosti in žalosti, skozi solze in smeh poteka nit človeškega in človekovega življenja, njegovega dela, hrepenenja in odpovedi, v nenehnem, neprestanem iskanju dokončanega in popolnega. V verskem, cerkvenem-obrednem pretakanju celotnega stevila dni pa se nam znova in znova razvija vsa življenjska uganaka od rojstva do smrti v vsej svoji resnici in resničnosti, jasnosti in preprostosti. Življenje gre mimo in skozi nas v svojem ponižanju, zatajevanju in povišanju, odpovedovanju in sproščeniosti.

Od prazničnega dne do prazničnega dne, od nedelje do nedelje, v časovni simboliki od pomladi do zime, se odigrava poedina in vseplošna usoda človekova, se poudarja in dokazuje njegov smisel in smoter, njegovo resnično poslanstvo in njegova polkisanost, da v prijateljski družbi in bratovskem sožitju, po zakonih in po načelih, dopolnjuje z naravo in sobratom-človekom veliko gradbeno na polju delavnih rok in človekovega duha. Po načelih morale in zakonih božjih, ki so izbrali in dodelili poedincem in družbam svoje naloge in svoja poslanstva, jih razdelili do neenačasti moči duha in čustvovanja, da se dopolnjujejo v veliko človeško organično celoto, velik kosno milijonskih rok, ki grade in ustvarjajo.

V tem dopolnjevanju si nismo enaki, ne moremo biti enaki, ne v moči ne po sreči, kakor je narava sama vključena v svoje nespremenljive in trdne zakone in se jim pokorava v klitju rasti in odmiranju, se jim mora pokoravati, ker je le to ona resnična in prava osnova življenja, ker je prav v zavedanju najosnovnejših dolžnosti in v osebni samodisciplini in vzgojenosti vsa močnega in dosegljiva prava svoboda človekova. Vsako drugo hrepenenje in pričakovanje, vsako drugo pojmovanje in počenje, zgodnjepomladanskega zvončaka po višini in vonju opojne vrtnice, zelene praproti in prilikavega reza po moči in obzorju borovca, vodi v izničanje reda, vodi v kršitev in zlorabo zakonitega v zakonitost. Zakoni sami in njihova elementarna trdnost in neizprosnost so, ki se namušajo nad človekom in njegovim rodom. Zaman je zato vsako pehanje za stalno srečanje, za srečo samo, za željami, ki so plod utvar in blaznih pričakovanj, ki so jih vzbudili v človeku krivi preokoli, da bi ga razdvojili in potem laže kupili in uklonili. Umirjenje in uravnoteženje lastnih problemov, poti in pogledov lastnega jaza v eno samo kristalno obzorje, vodi do miru in prave notranje svobode, ki je predpogoj vsega. Zaman je vsako drugo stremenje in pehanje. Naša hotenja in naši pogledi se morajo ustaviti ob nas samih, na polju našega dela in območja in v njem moramo pustiti izživeti do popolnosti samega sebe, da bo vse, ustvarjeno in izdelano od rok in duha našega lastnega jaza, pričelo o našem obrazu, naši zgrajenosti in trdnosti, našem pravem kristalnem karakterju.

Zaman je tudi naša borba, če smo se v njej zarotili preganiti trpljenje in solze z zemlje. Trpljenje je prečiščevalec, je katalizator vsega našega najosnovnejšega in najbolj človeškega, ki se v trpljenju, boli in mukah počasi kristalizira v niz poslednjih spoznanj in zavedanj, ki so prepotrebna, nepogrešljiva, če hočemo nas, ljudi in življenje, soditi in ocenjevati. Proti osnovnemu, naravnemu trpljenju, ki sta žalost in bolelost človekova, ni pomoči; in ni treba pomoči, ker sta oba poklicana, da k novemu zdravju izžigata rane.

Je pa trpljenje in so muke, ki jih rodi in povzroča krivice, ki jih povzročajo pobešeni goni in sovraštvo. Proti tem povzročevalcem trpljenja se moramo boriti. Ti zaslužijo vso našo borbo, da jih preženemo in kaznujemo, da masčujemo zasramovane in ranjene, poklane in pobite, raznesarjene in žive zakopane, da pregazimo krivice, jo razgajamo in približemo na samotni oter.

Komunistična ideologija se je v svojem uničevalnem besu, v svojem razkrojavalnem poklicu in poslanstvu spravila nad zdravja prekipevalce drevo našega naroda, vsega našega klenega rodu. S klcami vseh mogočih zavratnih obolenj in razkrojevanj duha, je začela s poklenskimi zapeljivci in moralnim pokvarjenici načrtno slabiti in zastrupljati našo mladino, da bi bila ob napovedani uri komunističnega klanja, vsa zargnjena in razklana, godna za marksistično-judovsko žetev. Razbesnela in podivjana mladina, oropana za mladost, brez vzorov in brez mladostnih idealov, se je naselila v gozdovih, pod praporom rdečo-zvezdnatega suženjstva, novega, v dobo takozvane kulture dvajsetega stoletja segajočega hlapčevstva in tlačanstva v službi slonskih zlatarjev, ki so nam namenili izkoriščanje in izžemanje, kar so v vsej svoji goloti in blazni zanesenosti zapisali v svojih »protokolihi«. Rafiniranost in pokvarjenost najnižjotnejše vrste dihalo iz njihovih besedi, elementarna, v obraz, bičica amoralnost in neskončni pohlep izobčene rase, židovska varanja in židovska izdajstva so nad svet priklicala zlo in vnesplošno tragedijo. In ta človeška drama, v kateri igrajo narodi v krvi in razcepanju, ki prehaja nad družine in poedince, se nam za dan Velikega tedna še temneje, močnejše in izraziteje pojavlja pred duhovnimi očmi, nas globlje in resneje pretresa.

Vsakemu življenju, vsaki posamezni človeški usodi in eksistenci je sredi poti in naporov, sredi borb in premagovanj, namenjena doba Velikega tedna, čas, ko se iskajoča duša, razbčana in resnice žepna, odpravlja na Ojlsko goro krvavega potu, vsakemu se v nočnem vrtu Getsemani pod zvezdnatim nebom ob tisoč skrivnostih samega sebe in človeštva v komaj zaznavni slutnji odkriva misterij življenja in njegovega smisla. Vsak v neki meri doživljuje Judov poljub, ki ga skozi trnje, ponizanje, mimo postaj križarjevega pota življenja, čez Kalvarijo, Golgota odpovedi, obupa in premagovanj, skozi Veliki petek privede v svetlo in jasno Veliko noč, Veliko nedeljo spoznanj novega rojstva in duhovnega Vstajenja...

Nas Cankar je danes svoje besede ponavljal, ponavljal in znova v vsej grozni resničnosti doživljal, znova bi jih pred nami napisal, besede o Velikem petku slovenskega naroda in njegovem križevem potu. Razpeli so na križ naš mali narod slovenski, zasramovali so ga in bili v obraz, raztrgali so mu oblačila, da je onemogel in preganjan zapuščen še tleče truplo svoje domačije, svojih belih dra-

gih domov, v katerih so živeli dedje in očetje od rodu do rodu. Nad pogorišči, živo žerjavico in zoglenimi ognjišči so nad zemljo, našo rodno domaćo slovensko grudo, razpeli veliko skratno zvezdo, s katere kaplja, še vsa topla, kri tisočev naših ljudi, tisočev naših mučencev...

Ta kri, ki je tekla ves dolgi Veliki teden trpljenja slovenskega naroda, pa se je zgostila in združila s prstjo, ki jo je močila in namakala, in vsa prerajena, v novih močeh zori iz tal za novo bogato rast, za nov mlad jutrišnji rod... Nov rod, prečiščen in prerajen, ki bo v znamenju prave, nove in resnične svobode šel svoji pravi bodočnosti nasproti. Z vso vero naših pričakovanj in naših želja smemo z zaupanjem zreti v dni, ki prihajajo, dneve našega Vstajenja, našega Preporoda, ko si bomo podali roke v delu za blagor nas vseh, za blagor človeka in človeštva.

Temno komunistično zagrinjalo se počasi dviga in v odprto padajo svetlo žarki resnične sončne svetlobe, žarki odrešenja, ki kličejo iz tal nove bele zidove slovenskih domaćih. Ožgani in razbiti sadovnjaki so v novem majskelem cvetju in na vse prerajeni in obnovljeni življenje gleda s praga svojega doma naš svoboden kmet...

Nad našo grudo, od konca do konca se je vzboli lok mavričnih barv, ki sijejo v zadoščenje in oddahnanje po veliki in grozni nevihti...

V duhu vidim armade delavnih rok, ki v miru in soncu, veselih obrazov prijemljejo za pluge, ki se zarezujejo v mastno prst in jo razirajo v široke, semena željne brazde... Tisoči rok razspajo zrnje in na polje je zemlja polna bogatega žitja, ki ga zrelega pari rok povezujejo v snopje...

Tisoči in tisoči bodo razdeljena popravila, na novo zgradijo lepše, vrednejše in močnejše... Vstaja nova misel in prenovljena vera in vse, vse, kar se notranje preraja, zori, zori... Stanko Sedlak

Stolica za slovenski jezik na tržaški univerzi

V zgodovini tržaške univerze se je začela nova doba, ki ima svoj pomen tudi za nas Slovence. Obstoječima trgovsko-ekonomski in juridični fakulteti se je v šolskem letu 1943/44 pridružila še filozofska fakulteta, ki je sprejela v svoj program tudi predavanje o slovenskem jeziku in slovenski literaturi.

Cepprav je Trst ves obdan od slovenskega življa, ni bilo slišati v šolah tega mesta in pokrajine nobene slovenske besede, kaj šele, da bi se mladina seznanila s stvaritvami slovenskih pisateljev in pesnikov! V tem velikem trgovskem središču ob Jadranu, v katerem srečujemo predstavnike raznih narodov, so bili Slovenci vedno zapostavljeni. Slovenska beseda ni bila samo nezaželeni, v Trstu je bilo nekaj časa celo prepovedano slovensko govoriti! (Namesto da bi bilo urejeno sožitje med prebivalci Trsta, se je ustvarjal med Tržičani italijanska narodnost in slovenski manjšino vedno večji prepad. Mnogi ugledni Tržičani so delali na tem, da se te neznozne razmere omilijo, a zaman!)

Razveseljena je zato novica, da se na tržaški univerzi oznanja sedaj tudi slovenska beseda. Z resničnim veseljem in zadoščenjem so Slovenci izvedeli za to vest, ki je prišla z najvišje izdane kulturne ustanove. Iskreno želimo, da bi predavatelji res uspešno prikazovali pravo vrednost naših kulturnih zakladov.

Da so sedaj na tržaški univerzi predavanja o slovenskem jeziku in slovstvu, je predvsem zasluga rektorja univerze g. univ. prof. Dr. Viorre. Saj je to sad njegovega dolgoletnega prizadevanja! Lektor slovenščine pa je znan slavist univ. prof. Umberto Urbani. Znan je po svoji izredni delavnosti, saj že dolgo seznanja italijanski narod z našo pisano besedo in nje ustvarjalci. Prof. Urbani se je z velikim veseljem lotil lektorata slovenskega jezika; prepričani smo, da bo s svojim udejstvovanjem prikazal Tržičanom in Italijanom slovenski narod in njegove vrline s tiste strani, s katere ga, žal, se niso mogli spoznati. Poleg slovenskega jezika poučuje prof. Urbani na filozofski fakulteti tudi srbskohrvaški jezik in literaturo.

Univerzitas Tergestensis je tako prva izmed kulturnih zavodov dala zgled, ki bi ga bilo treba upoštevati v interesu zblizanja narodov na tem gospodarsko in politično tako važnem prostoru.

V vseučiliškem posloplju sem v slovenskem seminarju posetil lektorja češčine in rusčine, predavatelja slovenske filologije g. prof. Dr. Romea Colognati in ga prosil za kratek razgovor. G. prof. Colognati je bil vesel obiska in me je najprej v

Srečne velikonočne praznike

želimo svojim sotrudnikom, naročnikom, čitateljem in oglaševalcem!

* Prihodnja številka »Jutra« izide v torek, »Slovenski Narod« pa na velikonočni ponedeljek popoldne.

kratkem seznanil z zgodovino tržaške univerze:

— Za časa Avstro-Ogrske so Tržičani sprožili akcijo, da bi se v Trstu ustanovila univerza. Toda ta akcija je bila težavna, ker je predvsem primanjkoval denar. Na pomoč je priskočila tržaška občina, pa tudi privatniki, med katerimi se je zlasti odlikoval mecen baron Pasquale Revoltella, ki je mnogo pripomogel k temu, da je bila še pred svetovno vojno ustanovljena Visoka trgovska šola Revoltella (Scuola Superiore di Commercio Revoltella), iz katere se je razvila današnja tržaška univerza.

— Po svetovni vojni so preimenovali to ustanovo v »Istituto Superiore di Studi Economici e Commerciali«. Borba za univerzo se je vztrajno nadaljevala. Nadaljnji uspeh akcije je bil, da je italijanska vlada priznala Višjemu institutu ekonomskih in trgovskih študijev enakovrednost z drugimi univerzami ter institut preimenovala v »R. Univerzità di Studi Economici e Commerciali«. Toda to je bila univerza z eno samo fakulteto! Leta 1938 je bila ustanovljena tudi druga fakulteta. Leta 1942 so ustanovili še oddelke pomorskega inženirstva. Toda do danes še niso bila predavanja na tej tržaški tehniki. V gradnji je moderno poslopje nove univerze, kjer bi bili nastanjeni tudi instituti tehnike, toda vojna je preprečila dograditev zgradbe. Prav tako ni bilo mogoče zaradi vojnih razmer dobiti potrebnih učil. Leta 1943 je bila ustanovljena filozofska fakulteta in v šolskem letu 1943/44 so se pričela na tej fakulteti predavanja.

— V tem šolskem letu se je precej povečalo število slušateljev tržaške univerze. Mnogo novih slušateljev je bilo nekdanj vpisanih na raznih univerzah v Italiji, največ na univerzi v Padovi.

— To bi bil kratek pregled zgodovine tržaške univerze. Kar se tiče slovenskih jezikov, naj omenim, da smo še pred ustanovitvijo filozofske fakultete poučevali na ekonomsko-komercialni fakulteti naslednje slovenske jezike: srbohrvaški, češki in ruski. Srbohrvaški jezik poučuje prof. U. Urbani, češki in ruski pa jaz (= prof. R. Colognati). Ko se je ustanovila filozofska fakulteta, je bil osnovan še tečaj slovenskega jezika in slovenske književnosti, ki ga vodi univ. prof. Urbani. Poleg tega je bila kot nov predmet vpeljana slovenska filologija, katero predavam jaz (= prof. R. Colognati).

Na vprašanje, koliko ur je določenih za slovenski jezik, mi je dal prof. Colognati naslednje zanimive podatke:

— Tedensko so tri ure predavanj. Predavanja pa trajajo le eno šolsko leto. V tako kratkem času je težko doseči velik uspeh, saj večina slušateljev šele na predavanjih prvokrat spozna te jezike! Študij na filozofski fakulteti traja minimalno 4 leta, diplomira pa se v filozofiji (laurea in filosofia) ali pa v jezikih (laurea in lettere). Pri našem delu se seveda pridno poslužujemo knjig. Seminarji imajo svoje knjižnice. Letos je bil ustanovljen institut za slovensko filologijo. Na našo veliko žalost pa je v knjižnih omarah le malo potrebnih knjig. Imamo nekaj važnejših strokovnih knjig in strokovnih rešitij, tudi nekaj pisateljev in pesnikov je zastopanih s svojimi deli, toda to je vse premalo.

V Trstu ni izbire slovenskih knjig, s tem blagom je tržaški knjižni trg zelo slabozaložen. Pa tudi naša finančna sredstva so zelo skromna. Izredno bi bili veseli, če bi nam priskočili na pomoč ljubljanska univerza, Slovenska akademija in tudi druge kulturne ustanove naj nam pomagajo pri ustvaritvi knjižnice.

Gospod profesor Colognati mi je pokazal knjižnico instituta. Moje oči so zaman iskale knjige, na katerih bi bila našimena imena Gregorčič, Cankar, Pregelj... Nisem videl del naših slavistov. Zgledal sem pa malo knjižico z naslovom Dr. France Prešeren, Zbrano delo, nadalje neko povest in še nekaj malenkosti; morda se je to ali ono še skrilo mojim očem, vendar je vse to več kakor mnogo premalo.

Univerzi v Trstu, kateri dolga leta ni bilo dano, da bi se v knjižnih omarah nje seminarjev lesketala imena naših velikih mož, mora sedaj ljubljana pomagati.

Ko sem se poslovil od prijaznega prof. Colognati, sem srečal na hodniku univerze prof. Urbanija, ki je hitel k predavanju o slovenski književnosti. Povabil me je v predavalnico.

Ta dan je predaval prof. Urbani slušateljem filozofske fakultete o našem največjem pesniku Prešernu. Nisem si nikdar mislil, da bom slišal na tržaški univerzi predavanje v italijanskem jeziku o Prešernu... Prof. Urbani je predelal in razložil nekatere njegove pesnitve, večino predavanja pa je namenil podrobni obdelavi sonetnega venca, katerega je bil strokovnjaško predstavil slušateljem.

Prešernove pesnitve je prof. Urbani citiral v slovenskem jeziku, nato pa prevajal in tolmačil v italijanskem jeziku. V teku predavanja sem imel priliko spoznati izredno razgledanost prof. Urbanija v naši književnosti.

Prof. Urbani mi je pojasnil, da predava v tečaju slovenščine o slovenski gramatiki in slovenski književnosti, poleg tega pa tudi vodi vaje v čitanju in prevajanju slovenskih tekstov. V zgodovini naše književnosti namerava predelati vse razdobje od briziških spomenikov do danes, vendar mora zaradi pomanjkanja časa obdelati podrobneje le najvažnejše slovenske pisatelje in pesnike.

Tudi prof. Urbani je potožil, da je knjižnica zelo pomanjkljiva ter izrazil željo, da bi priskočila na pomoč ljubljana.

Ko sem odhajal v tržaške univerze, na kateri so nekoč zelo zapostavljali Slovence, sem dobil vtis, da so tudi tu naposled spoznali vrline malega, a kulturnega naroda.

Mp

Profesorska in učiteljska predavanja

Naslednji dve predavanji za gg. profesorje in profesorice ljubljanskih srednjih in njim sorodnih šol se bosta vršili:

Za I. skupino: profesorji škof, klas, gimn., dr. klas, g.mn. (tudi ge. profesorice), I. m. real, gimn. (tudi ge. profesorice) II. m. real, gimn. in IV. m. real, gimn. (tudi ge. profesorice) v sredo 12. aprila in v torek 25. aprila.

Za II. skupino: profesorji II. m. real, gimn. (tudi ge. profesorice), oboje ženski real, gimnaziji, uršulinska žens. real, gimn., dr. in uršul. učiteljice, Krekova gospodinjstva šola ter vse meščanske šole v četrtek 18. in 27. aprila.

Za III. skupino: profesorji vseh strokovnih šol: v torek 18. aprila in 2. maja.

Za IV. skupino: profesorice vseh ljubljanskih srednjih in njim sorodnih šol razen dr. klas, gimn. I., III., in IV. moške real, gimn. v četrtek 20. aprila in 4. maja.

Za ljudskošolsko učiteljsko se bodo predavanja pričela v ponedeljek 17. aprila in se bodo do nadaljnjega vršila po še znanem razporedu: ob ponedeljkih, sredo in petkih.

Kraj in čas predavanj za gg. profesorje in učitelje ostaneta nespremenjena.

Evropski poletni čas

V noči od 2. do 3. aprila je bil uveden srednjeevropski poletni čas ne samo v Nemčiji, temveč tudi v večini ostalih evropskih držav, tako da ima danes enoten čas vsa Evropa, razen treh držav. Svica in Švedska sta obdržali normalni srednjeevropski čas (poldne je tu eno uro pozneje, kakor v ostali Evropi), Portugalska pa je obdržala zapadnoevropski čas, tako da je tam poldne dve uri pozneje. V Španiji bodo enotni evropski poletni čas uvedli sredi aprila in bo potem med Španijo in Portugalsko časovna razlika dveh ur. Belgija in Francija sta imeli pred vojno zapadnoevropski čas, kakor Španija in Portugalska. V teh dveh državah je torej nasproti zapadnoevropskemu času prav tako razlika dveh ur. V Franciji in Belgiji je sedaj poldne ob 10. uri normalnega zapadnoevropskega časa. Nizozemska je bila pred vojno edina država v Evropi (razen sovjetske Rusije), ki je imela svoj poseben nizozemski čas, to je sončni čas amsterdamskega meridiana. Na Holandskem je torej poldne ob 10.19 minut prejšnega normalnega holandskega časa.

V deželah vzhodne Evrope (Finska, Estonika, Poljska, Rumunija, Bolgarija), ki so prej spadale v cono vzhodnoevropskega časa, ne povzroča uvedba enotnega evropskega poletnega časa nobene razlike nasproti prejšnjemu normalnemu vzhodnoevropskemu času.

Josip Kajfež umrl

V nedeljo, 19. marca, je na svojem domu po daljšem bočanju umrl bivši dolgoletni župan občine Banja loka in znani vzorni slovenski čebelar g. Josip Kajfež.

Marsikdo izmed starejših slovenske generacije, ki se je slučajno mudil na Dunaju, se bo gotovo še spominjal ljubčevnega in elegantnega slovenskega fanta, ki je tam s svojima bratoma Antonom in Karlom vzorno vodil sloveče Kajfežev restavracije na Dunaju. Dasi mu je Dunaj nudil sijajno ekstezno, je sree vleklo mladega Pepita v domače kraje, kjer je prevzel očetovino, to je posestvo, poštni urad, gostilno, trgovino, veliko zalogo tobaka, Nakoro mu je nasledil tudi kot župan in bil imenovan za častnega člana občine Banja loka. Kakor pod njegovim dedom in očetom je tudi pod pokojnikom Pepom ostala Kajfeževa hiša v Novih seih središče in zbirališče vsega Kosteja.

Izredno bister ter politično in gospodarsko razgledan je mladi Pepi, zvesti tradicijam hiše in rodbine, kmalu postal inteligentni vodja svoje okolice, tako da sta mu obe takrat na Kranjskem pristojni stranki ponujali poslansko mesto. On pa je svoje moči raje posvetil neposrednemu delu za svojo okolico. Samo prizadeži vedo, koliko solz sta posušila »Stric Kajfežev« in njegova sestra Pepca, že tudi pokojna, sosednja »Dragarska mama«. Koliko isčnih sta nasitila, potrebnih obklica, obupanih potolažila. Pri vsem tem je blagopojni podpiral ali lokalno vodil vsa narodna društva in se nesebično žrtvoval za zdrav napredek in splošno korist. V njegovih idealnih stremeljih ga niso zlomila nobena razočaranja in tudi ne najhujši udarci, dokler ga ni zgrabila zavratna bolezen in nazadnje vojna, ki mu je zadala take rane, da mu je nazadnje le opešalo njegovo tako dobro in plemenito srce.

Naj bo idealnemu pokojniku domača zemlja lahka, njegovim svojem pa tudi naš toplo sožalje!

SPORT

Prazniški spored

Za letošnji velikonočni spored v sportu so poskrbeli igralci nogometne žoge, in sicer po zaslugi SK Mladice, ki bo na proslavi svoje 20 letnice zbrala okrog sebe še tri nogometne asociacije našega mesta, tako da bodo ta štiri moštva izpolnila kar dvodnevni spored po naslednjem razporedu:

danes: ob 14.30 predtekma, ob 15. Moste (Iztek)—Zabjak in ob 16.30 Hermes—Mladica in

jutri: ob 14.30 predtekma, ob 15. premaganca prvega dneva med seboj in ob 16.45 zmagovalca prvega dneva med seboj.

Za zmagovalca turnirja je pripravljeno darilo pokrovitelja proslave prezidenta pokrajinske uprave div. generala Rupnika, za zmagovalca tolažilne tekme pa dar poveljnika slov. domobrancev ppolkovnika Krenjerja.

Vstopnina: od 8 lir navzdol za enodnevni obisk odn. od 15 lir navzdol za oba poldneva.

Tekme bodo na igrišču Mladice na Kodeljeveju.

Janez Porenta:

Profesorjeva gnjat

Gospod profesor Andrej Čebula je doma prav tak kakor na odru. Silovita modrija, ki je posebej skoraj vso mladost življenja in je tudi za trpke čase ohranil svoj prijatelj, vse odpuščajoči nasmešek. Da ga imenitno posnemajo v »Maturici« na ljubljanskem odru, nikakor ne zameri, ker mu je včas vsak pameten domiselek. Sam pravi, da bi sploh bil najpametnejši domiselek tisti, če bi njega, profesorja Andreja Čebula, posnemali vsi, katerim je dano vzgajati naš mladi rod.

Ko pride velikonočni čas, je gospod Andrej Čebula posebno dobro razpoložen. Dotlej se vsako leto otrese nadlog skrinje in je ves prerajen. Ob vsaki Veliki noči ima gospod profesor Andrej Čebula svojo skrivnost, ki pa že dolgo ni nobena skrivnost več. To se zgodi takole. Na veliki četrtek dopoldne, ko nastopa svečana tišina velikonočnih dni, dobi gospod Čebula prijazen obisk. Vseeno je, ali je ta obisk moškega ali ženskega spola, saj je prav kratkotrajen. Pozvonil, gospod profesor Čebula odcaplja v halji po hodniku odpre — že spomnita se mu razlije med sivo brado — tisti prijazni nasmešek — in potem: »Dober dan, gospod profesor! Tole za vas od našega gospoda...« — »Že prav, že prav... Hvala lepa, hvala lepa! Lepo po zdravim...« In gospod profesor Čebula stisne zajeti zavoj pod pazduho in odkorači ponosno kakor zmagovitelj vojskovodja v kuhinjo. Tam stoji gospa profesorjeva v belem predpasniku. In ko vsa radovedna tiho vpraša: »Ali je...?«, pomežikne gospod profesor hudomušno in zadovoljivo, da tega ni mogoče povedati: »Je!« Nato položi zavoj na mizo in ga previdno razmota. Iz rjavega omota se najprej izluči okusni bel omot, nato pa se prikaže na

dan krasna, dragocena svinjska gnjat. Takšna, da bi jo kar poljubili!

Tako je bilo lani in predlanskim, tako je že vrsto let in tako je bilo — čujte in strmite! — tudi letos. Resnično, sam sem bil priča. Stopil sem bil na veliki četrtek h gospodu profesorju Andreju Čebuli na obisk, saj smo bližnji sosedje. In ker sem bil tudi jaz svoj čas njegov učenec, čutim pred vsakimi prazniki prijetno dolžnost, da mu grem voščiti zadovoljno praznovanje. Ker ga ob vsakih praznikih nasledujejo številni čestitkariji — saj vemo, da je dijaška hvalečnost najlepša čednost — sem vsakikrat med prvimi. Po resnici povedano: s profesorji je čudovito lepo kramljati, kadar te več ne poučujejo... In tako torej sediva letos na veliki četrtek po enajsti uri v njegovi prijazni sprejemnici, kjer se iz velike omare razkazujejo debeli hrbi znamenitih klasikov, pesnikov in modrijanov. Pogovarjala sva se o Horacu in o letošnjem vremenu in mi ni ostalo neopazeno, da je gospod profesor Andrej Čebula nekoliko nemiren. Stara se, sem pomislil. Da, kar nekam otročji in neugnan se mi je zdel. Zdal pa zda je sredi pogovora prisluhnil. Naposled — zunaj je pozvonilo — in gospod profesor Andrej Čebula je odkoračil po hodniku kakor mladenič. Naravno čudovito je ovrgel in porazil moje domnevo o staranju. Kmah nato sta z ženo prikorakila v sobo z velikim zavojem, ga razvila in v en glas rekla zmagoslavno: »Poglejte!...«

Priznam, da sem onemel. Z roko sem se oprjel lica, da prikrijem strmenje in apetit, kajti pred menoj je ležal na mizi pravi pravcati velikonočni čudež — tolsti gnjat. Med brati bi jo ocenil na četrto do pet kil, glede cene bom pa naknadno povprašal na črni borzi.

Tedaj, tudi letos je gospod profesor Andrej Čebula doživel svojo velikonočno srečo. Natočil mi je šilce žganja in zraven zadovoljno mrmral:

»Ni me pozabil, tudi letos me ni pozabil... Sedite!«

Bistrovitni gospod profesor je pač ugalil mojo napeto radovednost. Zato sva se začela pogovarjati o spominih iz šole.

»Ampak kavijsi ste pa bili, kavijsi, kolikor sem vas takrat imel v nižjih razredih!... Nu, nu, le nič se ne čudite. Tudi vi ste bili poleg. Se nič ne spomnite, kakšne ste zganjali?«

Da, da, rahlo me je obšla rdečica. Skoraj neprijetno me je spričo starega profesorja prevzel spomin na leta prve svetovne vojne, ko smo obklovali nižje gimnazijske razrede. Mlajši profesorji so morali odriniti k vojakom in tako se je zgodilo, da je sam častitljivi gospod profesor Andrej Čebula, znameniti razkladač filozofskih propovedite, priskočil na pomoč ter poučeval v nižjih razredih zgodovino in celo tudi matematiko.

Bože moj, kakšni gadje smo bili! Sama indjanščina in vojskovanje sta nam šli po glavi. Ni slabšega, kakor če dijak izvoha kakšno slabo stran svojega profesorja. Najhujše pa je, če je ta slaba stran profesorjeva dobrotljivost. Tako je bilo tudi z gospodom Čebulo. Vse preveč je bil popustljiv, dokler se ni lepega dne ujezil in udaril s pestjo po katedru. Še danes ga vidim v spominu, kakršnega nisem videl ne prej ne pozneje. »Tega bo zdaj konec!« je zarjul. »Videli bomo, ali se boste učili ali ne, paglavci! Pri Filipinih se srečamo!« je zapretil. In tisto uro so začele deževati dvojke kakor toča ob hudi uri.

Takoj pri sestrstvu je v matematiki in zgodovini cepnila polovica našega razreda. Lej, lej, je šel glas med dijaštvo in profesorjskim zborom, tudi gospod profesor Andrej Čebula zna vedriti in oblačit. Pridobil si je velikanski respekt, čeprav je v drugem sestrstvu se pokazal svojo pristno dobrodušnost, smo se ga vendarle bali. Najhujši strah pred njim je imel Matiček Robava, ki je sedel poleg mene. Rojenice

mu niso bile položile talenta ne v glavo niti ne pod vzglavje in vendar bi bil njegov oče plačal težke denarje, če bi bil mogel sina doštudirati. Zaman se je z njim vbadal profesor Andrej Čebula. »Kako dolgo je trajala 30 letna vojna? Kje vario plzensko pivo?«... Niti taka vprašanja niso zbravila iz ust Matičke Robave pametnega odgovora. In tako je torej Robavov Tiček tisto leto cepnil, kakor je bil dolg in širok. Žal mi je bilo za njim, ker je bil dobra duša. Toda, ko sem ga po končani vojni srečal gosposkega, dišečega, rejnega in imovitega, sem ga moral blagovati. In ko sem bil letos na veliki četrtek na obisku pri gospodu profesorju Andreju Čebuli ter sva obudila spomine na tiste čase v prvi svetovni vojni, je gospod profesor razgrnil pismo, ki je bilo priloženo gnjati in jaz sem bral široko razprtih oči:

»Ljubi gospod profesor! Kmahu bova prazno

Janko Samec:

Velikonočno pismo

I.

Ki ste raztreseni prek vseh daljav,
o bratje moji, delavci in kmetje,
razumniki, meščani in očetje,
nočjo vam vsem pošiljam pozdrav!

Živimo sredi velikih težav;
v njih vsak od nas tepen je in preklet je,
ker zima sta postala in poletje
nam čas brez sonca, mrk in ves nezdrav.

Domovi so do tal nam vsi požgani,
izropane vse kašče in kleti
in, česar niso uničili pesjani,
(o to spoznanje, bratje, pač boli)
ljudje so nam storili, ki v Ljubljani
nekoč živeli so udobne dni!

II.

Odkod se vzel, da Boga, je ta bes
srca, ki svoje brate uničuje,
jih bije do krvi, jim v lice pljuje
z nasmehom duš, ki vpije do nebes?

Kdaj bo prenehal ta nasilni ples,
ki vse do tal požiga in izruje
od petju hišne, ki zveni nam tuje,
ker v njej živi samo sovraštva kres? —

Saj človek naš je človek mil in trezen,
ki ljubi zemljo, delo in svoj rod
in daje in sprejema le ljubezen!

O usmili se v nebesih nas, Gospod,
in daj, da mimo gre ta val, ki jezen
na njem ječi ta naš slovenski brod!

III.

Daj da odpro se zopet nam pristani
človečnosti, ki je povsod doma,
kjer čistih duš in blagega srca
žive ljudje, samo ljubezni vdani!

Daj, da v tej naši ljubljani
spet vse postane čisto, iz zlata,
da duše zazarijo do neba
nam kakor ognji po ljubezni vžgani!

Daj, da ti naši delavci in kmetje,
ko vrnejo se spet enkrat domov,
tam zopet toplo najdejo zavetje,
da spet postavijo domači krov
si tam, kjer so živeli jim očetje
za blagor svoj in svojih vseh sinov!

Oglejte si VELIKONOČNO RAZSTAVO
prof. SAŠE ŠANTELJA, ki razstavlja
18 SVOJIH IZBRANIH DEL V PREHODU
NEBOTIČNIKA — SALON KOS

CENJENIM ODJEMALCEM
ZELI MIRNE IN ZADO-
VOLJNE PRAZNIKE
SLAŠČICARNA
MILAIM
MEHMED

SELENBURGOVA 1 IN DUNAJSKA C. 35

Everest SERVIS

je najmoderneje urejena precizna mehanična
delavnica.

Strokovno hitro in po solidni ceni popravila:

pisalne stroje,
računske stroje,
radioaparate,
gramofone,
nalivna peresa itd.

Everest, Prešernova 44

OBISČITE VELIKO
VELIKONOČNO RAZSTAVO
V OBERSNELLOVIGALERIJI

Iz Ljubljane

u— Novi grobovi. Dotrpet je posestnik
in mizarjski mojster g. Ivan Sedej. Zapu-
stil je ženo Ano, sina in hčerko ter drugo
sorodstvo. Pogreb blagega pokojnika bo v
nedeljo ob 14. iz kapelice sv. Frančiška
na Žalah, na pokopališču k Sv. Križu. — V
visoki starosti 73 let je preminil postrešek
v pokopu g. Anton Kosmač. K večnemu
počitku bodo rajnega spremili v nedeljo
ob pol 16. iz kapele sv. Jožefa na Žalah,
na pokopališču k Sv. Križu. — V Novem
mestu so na velikonočni četrtek pokopali
ugledno meščanko go. Težejko Kokičevu,
roj. Cvelbar. Učakala je starost 70 let. Za
njo žaluje sin dr. Ivan Kokič ter drugo
sorodstvo. — Pokojnim naj bo ohranjen
blag spomin, njihovim svojcem pa izre-
kamo naše iskreno sožalje!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELI

slasčičarna „Oriental“

JUSUF MEHMETI

LJUBLJANA STARI TRG 8

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELI

u— Nov teoretični tečaj za pomočnice
za hišno prvo pomoč, ki je že 12. se bo
— kakor smo že objavili — pričel drugi
ponedeljek 17. t. m. ob 17.30 uri v dvor-
ni mestnega poglavarstva.

u— Pomočnice za prvo hišno pomoč, ki
so pripravile teoretični del tečaja, bodo
prihodnje dni, če po predavateljem dopu-
šča čas ter bo na razpolago edina razpo-
ložljiva dvorana na magistratu, imele pri-
loki tudi za praktične vaje za prvo pomoč.
Čas teh predavanj bo objavljen v dnev-
nikih, ki izidejo vsak petek zvečer. Za
prihodnji tečaj objavljamo naslednji raz-
pored praktičnih vaj: za udeležence prvega
tečaja bodo vaje v torek 11. t. m. ob
17.30, za udeležence drugega tečaja v sre-
do 12. t. m. ob isti uri, za udeležence tre-
tjega tečaja v četrtek 13. t. m. ob isti uri
ter za udeležence četrtega tečaja v petek
14. t. m. prav tako ob 17.30. Nadaljnji
praktični tečaji bodo drugi teden od 24.
t. m. dalje. Pomočnice za hišno prvo
pomoč vabimo, naj se tudi teh tečajev ude-
ležijo v polnem številu.

u— Razstava slik akad. slikarja Saše
Šantla podaljšana. Najnovejša slikarska
razstava prof. Saše Šantla v izložbah Ko-
sovega salona v prehodu nebotičnika je
podaljšana do 14. t. m.

u— Vojni invalidi, vojne vdove in starši
padlih sinov, ki imate prve sklope, zglasite
se v ponedeljek, torek in sredo popoldne
med 9. in 12. uro v društveni pisarni. S
seboj prinesite prvi sklop. — Krajevni od-
bor Ljubljana.

u— Prvi čolnari na ribniku v otroškem
paradižu v Tivoliju bodo na današnje veliko
nedeljo sedli v lepe, nove čolmice ter zave-

slati po gladini mličnega umetnega jezera.
Čolnarno pod Tivolijem bo odslužil odprta
vsak dan od 8. zjutraj do 19. ure zvečer. Za
polurno uporabo čolna bodo nad 10 let stari
veslači plačali po 3 lire, otroci po 10 let pa
samo polovico. Stare in mlade čolnarje ope-
zarjamo, naj ne poškodujejo čolnov, vesel
ali bregov ribnika, prav tako pa morajo
ubogati čuvaje, da ne bo kakke nevarnosti.
Skratka, prav vse, ki si žele zabave v
otroškem paradižu in na ribniku, opozar-
jamo na pravilnik, ki je nabit v čolnarni.

Niso več krvave brade,
britje višek je naslade

BRIVNA KREMA
RAPIDA Brez mila,
brez pen
PROIZVODI: VAN KAIT

u— Velika umetnostna razstava v gale-
riji »Obersnel« podaljšana. Skupna umet-
nostna razstava v zgornjih in spodnjih
prostorih galerije »Obersnel« na Gospo-
svetski cesti bo podaljšana čez praznike
do konca tedna.

u— Sodni izvedenec za nevrologijo. Do-
sedanji stalni sodni izvedenec za psihiatri-
jo g. dr. Miroslav Hribar, psihiater in nevro-
log v Ljubljani je imenovan tudi za stalnega
sodnega izvedenca za nevrologijo.

Slaščičarna „ORIENT“

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

u— Prof. dr. Karlo Lušický se je vrnil
in zopet redno ordinira, Resljeva 12, od
3.—15. ure popoldne.

u— ŽEGOZA, zadruga malih gospodarjev
obvešča vse svoje člane, da je izšla posebna
uredba Preveda glede oddaje krmil rejcem
malih živali v mestu Ljubljani. Dosejani
način razdeljevanja krmil po enotah popol-
noma odpade ter določa rejci riževu zdrob-
ljeno krmilo. Za vsak kg krmila. Žegoza odkupi jajca
po določenih cenah, enako določa rejci riževu zdrob-
ljeno krmilo po običajni ceni. Kolikor več jajc pri-
nese kdo, toliko več dobi krmne po zgoraj
določenem ključu. Pri vsem tem pa opozar-
jamo, da ostane vrstni red za razdeljevanje
krmil in oddajo jajc isti, kot je bil do sedaj
v navadi in je bil objavljen že v zadnji ne-
deljski številki »Jutra« in »Slovenca«.

NOVO IZSLO!

Delo slavnega pisatelja Aleksandra Dumasa

Trije mušketirji

Dve knjigi nad 800 strani, vezano 180.— lir.
Dobi se v vseh knjigarnah in pri založbi
KNJIGARNA ANT. TURK NASL.
LJUBLJANA, PRAZAKOVA ULICA ST. 12

u— Srednješolci-ke in posebej visokošolci-
ke, izkoristite svoj prosti čas za pričetek
strojepljanja. Praktično znanje, vsakomur ko-
ristno. Novi tečaj pričnajo po velikonoč-
nih praznikih 11., 12. in 13. aprila. Učene ure
popoldne ali popoldne po želji obiskovalcev.
Učnina zmrna. Vpisovanje dnevno. Infor-
macije, prospekte daje: Trgovsko učilišče
»Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

u— Westrove izbrane planinske spise
pod naslovom »Iz domovine in tujine« bo
izdalo letos poleti Slovensko planinsko
društvo. V njih bo natpisano 30 Westro-
vih planinskih potopisnih člankov. Okrog
300 strani obsegajoča knjiga na finem pa-
pirju bo imela dvajset slikovnih prilog,
sami izbrani gorskih posnetkov z ob-
ravnavanih področij. V prednaročni do-
bite knjigo pri Slovenskem planinskem
društvu v Ljubljani, Ulica 3. maja št. 5,
1. nadstropje.

u— Vsem znanec in prijatelj! Lastno
urarsko delavnico sem otvoril na Rimski
cesti št. 21, Jaka Goli.

u— F'rmicote pastile za desinfekcijo ust
in grla dobite v vsaki lekarni.

u— Važno za vsakogar sedaj in v bodoče
je znanje strojepljanja! Novi eno-, dvo- in tri-
mesečni tečaj (dnevni in večerni) priče-
najo po velikonočnih praznikih 11., 12. in
13. aprila. Učene ure po želji obiskovalcev.
Informacije, prospekte: Trgovsko učilišče
»Christofor učni zavod«, Domobranska 15.

u— Dipl. dentist Flenčar Vladimir, pa-
lača Ljubljanske kreditne banke, vhod po-
leg Daj-dama, I. nadst., sprejema od 9. do
1/2 13. in od 15. do 18. ure.

u— Licitacija zastavljenih predmetov bo
v sredo 12. aprila t. l. ob 15. uri v mestni
zastavljalnici na Poljanski cesti št. 15.

u— Zahvala. V počastitev spomina bla-
gopokojnega učitelja Bogomira Fegica so
namesto venca darovali njegovi prijatelji
750 Lir revnim učencem njegovega razre-
da. Za ta dar se upraviteljstvo bežigrad-
ske ljudske šole najlepše zahvaljuje.

u— Za velikonočni pribojšek onemoglim
in starim Ljubljancem v mestnem za-
vetišču v Japljevi ulici je stalna dobrotni-
ca, ga. Inka Strojansk, ugledna posest-
nica in trgovka Pred Skofijo, spet podar-
ila 1.000 Lir. Mestno poglavarstvo izreka
stalni dobrotnici mestnih revežev najto-
plejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih.

u— Učite se strojepljanja! Praktično znan-
je, potrebno v vsakem zasebnem ali jav-
nem poklicu. Novi eno-, dvo- in trimesečni
tečaj (dnevni in večerni) pričnajo po ve-
likonočnih praznikih 11., 12. in 13. aprila.
Pouk popoldne, popoldne ali zvečer po želji
obiskovalcev. Moderna strojepljarska, deset-
prstna metoda. Učnina zmrna. Vpisovanje
dnevno. Informacije, prospekte daje: Tr-
govsko učilišče »Christofor učni zavod«,
Domobranska 15.

Iz Trsta

Tri minute molka na Veliki petek. Na
prošnjo protiblasfemičnega odbora za trža-
ško pokrajino je bil tudi letos po vseh tr-
žaških industrijskih obratih, uradih, delav-
nicah, javnih in zasebnih uradih trinitutni
molč s pričetkom ob 15. uri. Za ta čas je
bilo delo prekinjeno in bila uveljavljena po-
polna tišina v počastitev spomina Kristuso-
ve smrti.

Ponesrečena. 57letna postrežnica Fosca
Romano je čistila šipe v ulici Belega stoipa
št. 16. Izgubila je ravnotežje in padla z le-
stave. Ima poškodbe po vsem telesu. — 18letni
Vinko Prinčič iz koprake okolice je prišel
z glavo s takšno silo v vežna vrata, da si
je ramil desno oko in se poškodoval po ob-
razu. Ponesrečena se zdravi v tržaški
bolnišnici.

Zajeta nevarna tatinska družina. Tržaški
policijski se je posredilo zajeti nevarno tat-
insko družino, ki je izvršila vrsto tatvin v
zadnjem času. Odkritje je v zvezi z vplomno
tativno pri čevljarju Avelinu Albanesu, ki
mu je bilo ukradenih nad 30 parov čevljev.
Temeljita preiskava je vodila do uspešnih
zaključkov. Policijski organi so zajeli 26 let-
nega Alda Grassilija, 29 letnega Bruna Bi-
dinotta, 36letnega Samuelja Pizzija, nadalje
nekega Kolavica, Ceketja, Grobiša in Mirka
Certetija. V zvezi s tem odkritjem so bili
ovadeni tudi 41 letni Mihael Magrini, ki je
kupil več parov čevljev za 7500 lir, nadalje
38 letna postrežnica Antonija Stančič, ki je
izročila zlikovcem ključke, in končno 28 letni
Aldo Polo, ker je skril v svojem stanovanju
za več dni ukradene čevlje. Razen tega je že
navedeni Magrini ovaden, ker je kupil za
15.700 lin plen, ki so ga napravili Bidinoto,
Pizzi in Grobiša ob svoji vplomni tatvini v
Battistijevi ulici 12.

Iz Gorice

Tragična smrt dveh bratov v Oslavju.
Iztreliki, ki jih je po Gorškem vse polno,
so terjali zopet novi smrtni žrtvi, 13letni
Božidar in 8letni Jožef Drufovka, sinova
posestnika v Oslavju pri Gorici, sta naša
na polju izstrelke. Hotela sta se nekoliko
pogratiti. Izstrelke je eksplodiral, oba
dečka pa sta obšla z ranami po vsem
telesu. Kmetovalci, ki so bili na bližnjih
poljih, so jma prihiteli na pomoč. Ne-
srečni Božidar je bil pri priči mrtev. Nje-
govega mlajšega brata Jožefa so prepe-
ljali v gorško bolnišnico, kjer je pa kmalu
po prevozu podlegel za smrtnimi poškod-
bami. Teh in sičnih nezgod je v goršiki
okolici zmerom več. Tako je eksplodirala
izstrelka ranila na levi nogi 8-letnega R.
Venturinja iz Podturna št. 8, in 64-let-
nega Alberta Valvazorja iz Ulice Torriani
št. 42. Venturini in Valvazor se zdravita
v gorški bolnišnici.

Himen. Poročili so se te dni v Gorici
klepar Rihard Foladore in gospodinja Ma-
rija Rogelj, železničar Josip Lupi in go-
spodinja Alojzija Kurat, čevljar Stefan
Bramat in gospodinja Marija Pirnat, urad-
nik Herkul Bati in nameščenska Josipina
Klinkon, mehnik Mario Naret in gospo-
dinja Marija Nardin.

26.	» 3 »	13.	» 2 »
27.	» 3 »	14.	» 3 »
28.	» 2 »	15.	» 4 »
29.	» 3 »	16.	» 4 »
30.	» 4 »	17.	» 4 »
31.	» 4 »	18.	» 3 »
1. apr.	» 4 »	19.	» 4 »
2.	» 2 »	20.	» 3 »
3.	» 4 »	21.	» 3 »
4.	» 4 »	22.	» 3 »
5.	» 3 »	23.	» 2 »
6.	» 4 »	24.	» 0 »
7.	» 4 »	25.	» 1 »
8.	» 2 »		

Viđimo torej, kako čudna so vrste datumi
velike noči, tako da se zdi stvar izprva zelo
zapletena, da v resnici, če znaš osnovno raču-
nanje, ni. Datum velike noči je koristno vedeti
tudi zato, ker lahko s pomočjo njega določi-
mo datum še drugih premakljivih praznikov.

Tako je pustni torek 47 dni pred veliko nočjo.
Vnebohod 39 dni po veliki noči, binkošti
49 dni, sv. Trojica 56 dni in sv. Rešnje telo
60 dni po veliki noči.

Kolikor je zanimivo spreminjanje velike no-
či, toliko je neugodno in praktično življenju.
To posebno za mladino, ki misli, da se mora
z veliko nočjo običi v lažjo obleko, pr tem
seveda ne upošteva, ali je velika noč v marcu
ali pa v aprilu, daji je že v temperaturi sami
razlika med skrajnima mejama velike noči
skoraj 8° C. Zato se ne bomo čudili, ako
namerjavajo uvesti po končani vojni
stalni datum velike noči 9. april,

kar je prav za prav tudi, kakor sklepajo naj-
verjetnejši datum vstajenja.

Prihodnje leto bo velika noč dne 1. aprila,
leta 1946 dne 21. aprila. Pravoslovni k-
uporabljajo še julijanski koledar, pa ima-
jo letos velika noč dne 3. aprila po svojem
koledarju, to je 16. aprila po našem. Leta
1945 bodo imeli veliko noč 23. aprila po svo-
jem koledarju, to je 6. maja po našem.

M. Borko.

Ni več dve jajci na dan! Nenavadno
kokoš je imel Alojz Okroglič, ki stanuje
v Podgori. Kokoš je namreč že nad mesec
dni znesla vsak dan po dve jajci. Za ko-
koš se je zanimal neki gorški profesor,
ki je ponujal Okrogliču zanj nad 600 lir.
Te dni pa je kokoš poginila. Okrogliču je
sedaj žal, da je ni prodal za omenjeno
vsoto.

Beleznica

KOLEDAR

Nedelja, 9. aprila: Velika noč, Vstajenje
Gospodovo, Mehtilda.
Ponedeljek, 10. aprila: Veliki ponedel-
jek, Leon Vel.

PRIREDITVE V NEDELJO

Kino Matica: Divja ptica.
Kino Sloga: Tovariš pride takoj.
Kino Union: Pustolovka.

PRIREDITVE V PONEDELJEK

Kinematografi nespremenjeno.

DEŽURNE LEKARNE

V nedeljo: Dr. Piccoli, Dunajska c. 6,
Mr. Hotčvar, Celovška c. 62; Mr. Gartus,
Moste-Zaloška c. 47.

V ponedeljek: Dr. Kmet, Dunajska c.
43; Mr. Trnkoczy, ded. Mestni trg 4; Mr.
Ustar, Selenburgova ul. 7.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA
Nedeljsko zdravniško službo bo oprav-
ljal od sobote do 20. do ponedeljka do 8.
ure zjutraj mestni višji zdravstveni svet-
nik dr. Mis Franta, Ljubljana, Poljan-
ska c. 15, telefon 32-84.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Vel. nedelja, 9. aprila, ob 15: Slaba vest.
Izven. Cene od 24 lir navzdol.
Ob 18: Lepa Vida. Izven. Cene od 24
lir navzdol.
Vel. ponedeljek, 10. aprila, ob 15: Namiš-
ljeni bolnik. Izven. Cene od 24 lir na-
vzdol.
Ob 18: Matura. Izven. Cene od 24 lir
navzdol.

Vel. ponedeljek v Drami. Popoldne ob 15.
uri bodo igrali Mollierovo komedijo »Namiš-
ljeni bolnik«, satiro na sebičnega človeka,
ki mu je edino važno njegovo zdravje in
zapada vplivu mazačev. V glavnih vlogah:
J. Kovič, Gabrielčičeva, Verdonikova, Se-
ver, Verdonik, Peček, Nakrst, Kraljeva. Re-
žiser: J. Kovič. Zvečer bo dana Podorjeva
igra v treh dejanjih »Matura«, ki kaže kon-
flikt iz konferenčne sobe. V glavnih vlogah:
Drenovec, Debevec, Gregorin, Nablocka,
Ukmar-Boltarjeva in Levjarjeva. Režiser:
C. Debevec.

OPERA

Vel. nedelja, 9. aprila, ob 14.30: Gorenjski
slavček. Izven. Cene od 36 lir navzdol.
Ob 18: Don Juan. Izven. Cene od 36 lir
navzdol.
Vel. ponedeljek, 10. aprila, ob 14.30: Me-
lodije srca. Opereta. Izven. Cene od 40
lir navzdol.
Ob 18: Traviata. Izven. Cene od 36 lir
navzdol.

Vel. ponedeljek v Operi. Popoldne ob 14.30
bo Gregorčeva opereta »Melodije srca«
v sledeči zasedbi glavnih partij: Silva — Bau-
kartova, Marjan — Čuden, Arnič — Zupan,
Bariličeva — Bučarjeva. Ostala zasedba
običajna. Dirigent: J. Golovin. Režiser: E.
Frelj. Koreograf: P. Golovin. Zvečer bodo
peli po daljšem premoru Verdijevo »Tra-
viato« z Vidáljevo, Lipuškom in Jankom
v glavnih partijah. Ostala zasedba bo obi-
čajna. Dirigent: D. Zebre. Režiser: C. De-
bevec. Koreograf: P. Golovin.

Otroci, ki so sodelovali pri zadnji uprizo-
ritvi Bizetove opere »Carmen« in razen njih
še drugi dečki od 9. do 14. leta z visokim
sopranom, ki bi želeli sodelovati pri pred-
stavi, naj se zglasijo v Operi v torek 11. t.
m. ob 10. uri.

Oddajniška skupina Jadransko Primorje
RADIO LJUBLJANA

Nedelja, 9. aprila.
7.00—7.10: Poročila v nemščini. — 7.10
—9.00: Veseli zvoki za nedeljsko jutro,
vmes od 8.30—8.40 poročila v nemščini. —
9.00—10.00: Prenos maše iz ljubljanske
stolnice. — 10.00—10.15: Poročila v nem-
ščini. — 10.15—11.30: Prekinitev oddaje.
— 11.30—12.00: Slov. ljudska oddaja. —
12.00—12.30: Opold. koncert. — 12.30—
12.45: Poročila v nemšč. in slov. — 12.45
—14.00: Nemški ljudski koncert. — 14.00
—14.10: Poročila v nemščini. — 14.10—
15.00: Koncert Knežkega tria in F. Petana
— orglice. — 15.00—17.00: Koncert za
vojake. — 17.00—17.15: Poročila v nem-
ščini in slovenščini. — 17.15—18.00: Kon-
cert plesnega orkestra, vodi M. Vodopivec.
— 18.00—19.00: Filharmonični kon-
cert. — 19.00—19.30: Pesni pojeta spran-
istka Draga Sok in baritonist Franc
Langus. — 19.30—19.45: Poročila v slo-
venščini, napovedi sporeda. — 19.45—20.00:
Kaj prinaša prihodnji teden. — 20.00—
20.15: Poročila v nemščini. — 20.15—
22.00: Veliki koncert za krajši čas. — Po-
ročila v nemščini. — 22.10—23.00: Mi vam
igramo.

Ponedeljek, 10. aprila.

7.00—7.10: Poročila v nemščini. — 7.10
—9.00: Veseli zvoki za velikonočni pone-
deljek! Vmes od 8.30—8.40 poročila v slo-
venščini. — 9.00—9.15: Orgelska glasba. —
9.15—9.30: Nedeljsko razmišljanje. —
9.30—10.00: Praznična glasba. — 10.00—
10.15: Poročila v nemščini. — 10.15—11.00:
Naša zakladnica; igra orkester pod vod-
stvom A. Dermelja. — 11.30—12.00:
Slovenski oddaja. — 12.00—12.30: Opol-
danski koncert. — 12.30—12.45: Poročila
v nemščini in slovenščini. — 12.45—14.00:
Igra mali orkester, vodi A. Dermelj. —
14.00—14.10: Poročila v nemščini. — 14.10
—15.00: Vsakemu nekaj. — 16.00—18.00:
Pisan popoldan; vmes od 17.00—17.10 po-
ročila v nemščini in slovenščini. — 18.00—
18.45: Igra kvartet Cimerman, poje ter-
cet sester Dobrškovič. — 18.45—19.00:
Segave besede; Lipah: Gledališke zgodbe.
— 19.00—19.30: Komorna glasba. — 19.30
—19.45: Poročila v slovenščini, napoved
sporeda. — 19.45—20.00: Razgled. — 20.00
—20.15: Poročila v nemščini. — 20.15—
22.00: Glasba velikih mojstrov. Beetho-
nova IX. simfonija. — 22.00—22.10: Po-
ročila v nemščini. — 22.10—23.00: Godba,
godba, godba.

Pomlad je prišla

Pomlad, kaj si ti? Poezija! Poezija, kaj si ti? Veselje! Veselje, kaj si ti? Mladost! Mladost, kaj si ti? Ljubezen! Ljubezen, kaj si ti? Jaz sem pomlad, jaz sem poezija, jaz sem veselje, jaz sem mladost! Brez mene se ti ne smeje pomlad, brez mene ti ne poje pesem, brez mene ti ne cvete veselje, brez mene ti ne zeleni mladost.

Kaj je pomlad človeku, ki ne ljubi? Mrzlo zatočišče, delček zeleno pobarvanega časa, vaza glumača-čredarja, v kateri se ob določeni minuti razcvetijo cvetice.

Kaj je človeku, ki ne ljubi, poezija? Harfistika, ki brez čustva prebira strune; kos, ki žvižga prične življenje; ura z glasbo, v kateri se sproži bodičasti valj v pocomni napet.

Kaj je človeku, ki ne ljubi, veselje? Metulj s strlini krili, cvetica, vzgojena v cvetličnjaku, za srce beseda v tujem jeziku.

In kaj je človeku, ki ne ljubi, mladost? Za blaženost prihranjen prostor, kamor gost nikdar ne pride, nakazna za srečo, katere blaženost srce ne izplača, zaprt rožni cvet, v katerem spi ujeta lepa deklica in za katere odreštev manjka čarovne besede.

V pomlad si je postavila ljubezen svoj grad. Pomlad je izrazil za ljubezen z besedami cvetice, ki so pisane na zelene liste narave.

V začetku sveta ni bilo nobene pomladi, nobenega poletja, nobene zime; cvetice niso imele barvnih cvetov, cvetje češeni ni bilo odeto, s hernelinom, roza ni imela škrlata in spominčica ne sinje barve neba. Prebivalci gozdov, ptički, so bili nemi, škranček se ni s pesmijo dvigal pod nebo, slavček ni pel sladke melodije o ljubezni; nobenega glasu ni bilo in tudi jek se ni vračal od gor. Povsod je bila zlata pekočina, sončno žarenje, vse rastline in sodeži so bili enobavni, le moreča sivina je bila razprostrta čez površino zemlje.

V tem enoličnem vesoljstvu je videla prva žena prvega moža, ustvarjenega po božji podobi, spečega na travi in od sanj o ljubezni dvignjenih prsi. Njegovo srce je slutilo bližino ljubezni, bilo je močno in slšno. Ob pogledu na moža je bila žena premagana od neizražene čustva. Tiho, kakor vstajajoča naveliča, je odšla prva misel o ljubezni njeno srce, začutila je sladko hrepenenje in utrip srca, vedela pa ni, od kje in zakaj, v očeh se ji je zablistela solza in ni vedela, od kje in zakaj. Čutila je privlačnost svojega bitja k drugemu bitju in ni vedela, od kje in zakaj. Premagana od hrepenenja in sladke grenkobe se je sklonila in šepetala se nerazumljive besede: »Jaz ljubim! In ko jih je izgovorila, je šlo prvo razodetje čez vse stvarstvo. Cvetice na poljanah in operjeni prebivalci gozdov so se združili okoli tega razodetja, in ko je prva žena rekla besedo »ljubezen«, je ljubko zadela in obstala. Iz njenih kakor malihit modrozelenih oči je padla prva solza na mater Zemljo. Tedaj so spejele rože odsev njenih lic, lilije belino njenega čela, vijolice in spominčice so se potopile v odsvit njenih oči, škranček je vriskajoč nesel zmagovalno pesem: »Jaz te ljubim!« pod svileni sinjino neba. Slavček se je v vzdihom spreletel med zelenje vejic in v hrepenenju in mili tožbi pel svojo sladko pesem brez besed. Nemi jek se je prvič oglašil in odmevala je beseda: »ljubezen!« Iz prve solze ljubezni, ki je padla na zemljo, je poznala vrba zalutka. Vedno žejna solza, upogiba svoje veje do tal. Tako je nastala pomlad. Ustvarila jo je ljubezen!

Uboga srca, ki ne ljubite, kaj je vam pomlad? Pisan trak v gumbarci štirih letnih časov, naslikana stena, porinjena v igro: »Življenje!«, Ubogi ljudje, ki ne ljubite človeštva in ne človeka! Kaj je za vas pomlad? Operal Vi greste v to pomlad in ste njen gost, toda ta pomlad ne pride k vam.

O, vi ljudje, ki hodite brez ljubezni po svetu, vi, ki ne ljubite človeka v človeštvu in človeštva ne ljubite v vsakem človeku, vi, ki ne nosite v srcu podobe ljubeče žene, zagrnite svoj obraz pred pogledom pomladi, ker je njen pogled očitek za vas. Cvetice, cvetje drevov, pevci v gozdu, to so pridigarji ljubezni v velikem svetlišču stvarstva. Cvetica propoveduje o ljubezni in če jo vihar upogne, se po viharju zopet dvigne in razširja svoj vonj. Drevesa propovedujejo o ljubezni, ona ne vprašajo trdnega popotnika: »Ali si zaslužil dobroto naše sence?« temveč pravijo: »Pridite vsi, ki ste trudni, v našo senco, mnogo je imamo in radi vas povabimo v hlad našega listnatga vejicja. Ali ste vredni naše dobrote, ali ne, to ve Oni, ki nas je ustvaril.« Cvetice pridigujejo o ljubezni, one se žrtvujejo, dajo svojo bitnost, da se razvije sad. In pevci v gozdovih pridigujejo o ljubezni. Njih petje, njih pesmi so vzrok, da jih ljudje pregonijo in lovijo in vendar tudi v gajbici pojejo iz polnega grla in s krvavečim srcem, da osrečijo človeško uho.

Ubogi ljudje, vi, ki hodite po svetu brez ljubezni, brez ljubezni do žene ali moža in brez

ljubezni do bližnjega, pojdite od tod, kadar pomlad pogrne svojo javno mizo in povabi v goste vsa plemenita čustva in ganotja in ji najvišji točaj. Sonce, v polno naliva cvetne čase in rožne kelhe z vonjem in dišavami. V zelenem templju gozdov na doni od dvorne glasbe kraljice pomladi visoka pesem, himna o ljubezni.

Samo tisti, ki ljubi, sme pomlad objeti kakor prijatelja, kakor zdravnik, kakor razlagalca sanj, kakor vedeževalca in kakor prekora. Samo tistemu, ki ljubi, je pomlad odprta knjiga, v katero piše prst božji, Vsaka cvetica

Spoznava samega sebe

Znani raziskovalec živalske duševnosti prof. Bastian Schmid je skušal pred nekaj časa dognati, da li živali spoznavajo svoje lastne glasove. Pasje in mačje glasove je smenal na zvočne trake in jih je nato predvajal tem živalim samim. Pri predvajanju se je pač dogodilo, da je postal majhen foksterier ob mišavkanju mačke prav tako besen, kakor da se je njegova sovražnica splazila v sobo; dalje se je zgodilo, da se je neka mačka, ko se je oglašila druga muca iz zvočnika, priključila njenemu »koncertu« — toda lastnega glasu nista spoznala niti pes, niti mačka.

Ali bi človek spoznal svoj lastni glas?

Izkušnje z radijskimi posnetki nam dokazujejo, da človek tudi samega sebe prav pogosto ne spozna. Če pa ne pozna natančno niti svojega glasu, ki ga vendar stalno sliši, kaj ve potem sploh o samem sebi? V psihološkem zavodu berlinskega vseučilišča so napravili zanimive poskuse, pri katerih so ljudi tako rekoč soočili s samimi seboj. Uspehi teh srečanj z lastnim jazom so bili presenetljivi.

Več poskusnih oseb so pozvali, naj vtaknejo svoje roke zaporedoma skozi razpore v nekem zastoru in naj pritisnejo na neko tipko. Ne da bi za to vedeli, so pri tem sprožili vsakokrat zaklop fotografske kamere, ki je roke smenala. Nekaj pozneje so poskusnim osebam predložili fotografije teh rok, tujih in lastnih, ter jih pozvali, naj opišejo njih značilnosti. Na podoben način so fotografirali tudi obraze v profilu ter pozvali poskusne osebe, naj jih prav tako opišejo, pri čemer so naslikane obraze zakrili do lic.

Le malo je bilo oseb, ki so spoznale svoje obraze,

svojih lastnih rok pa sploh nihče ni spoznal. Nasprotno so opisali skoraj vsi po slikah, ki so jih smatrali za tuje, stvari, ki so se prav dobro ujemale z njihovimi značaji. Tako je neka ženska menila, da vidi v lastnem obrazu obraz nekega mornarskega učenca in je ob neki drugi priliki priznala, da si je kot otrok pogosto želela biti deček. Neki moški, ki je nekoč sanjal o tem da bi si izbral znanstveno kariero, je svoje roke (ki jih ni spoznal) proglasil za roke učenjaka. Roke in obraze znancev so poskusne osebe v nasprotju z lastnimi večinoma takoj spoznale.

Se zanimiveje so bile sode o lastnem rokopisu in jeziku. Ker človek svojo pisavo v normalnih okoliščinah seveda takoj spozna, so jo obrnili, da je bila videti kakor v zrcalu. Bistveni znaki vsake pisave so bili potem še vedno opazni — toda zrcalna

pisava je učinkovala na svoje pisce vendarle popolnoma tuje.

Pri tem je bilo zanimivo, da je poskusna oseba svojo pisavo, ki je ni spoznala, vendarle temeljiteje presodila, nego bi jo mogla vsaka druga oseba. Neke ženske, o kateri so pripovedovale tretje osebe, da je dobra gospodinja in odločna, toda malo nezrela in ničurnja, je sodila sprito svoje pisave, da gre za godrnjavo osebo, ki se čuti v svojem samoljubju takoj prizadeto in se nagiba k prenapetosti. Ta ženska je svoj značaj, ne da bi sama slutila, bolje zdelala nego tuji ocenjevalci. Neke druga poskusna oseba je v svoji pisavi spoznala »prikrite depresije«, medtem ko so tuji videli v njej samo veseljaške poteze. Tudi v tem primeru je podzavestje boljše sodilo. Ko so ljudem predvajali njih lastne glasove, je prišlo prav tako do marsikatero za čudo točne ocene samega sebe. Izrazit pedant, ki mu ne predvajali pripovedko, katero je bil sam govoril v fonogramu.

Zatemičev od 20.30 do 6.

ljena. In zdaj je za vse končano popotovanje, vsi so dosegli tiste poljane noči, kjer se izravnavajo višine in doline, kjer izzveni hrup dneva, ker obmolkejo glasovi veselja, kjer se izgubi v vetru tožba, iz bolečin porojena.

Kot bratje in sestre spe tu, drug ob drugem. Z vencem nesmrtnosti je ovekovečila slava ene, gomile drugih je prerasl trava. A lovor, ki šumi nad njihovimi glavami, daje prav toliko sence neznanstva, ki je brezimen padel v borbi življenja, kakor velikemu, čigar delo živi večno med živimi. Nad prvega, čigar ime je vklesala zgodovina v marmor, kakor nad tovariša, o čigar nehanju že davno ni več sledu, se s temnih cipres spušča noč zabode. In morda še trepete žarek ljubezni ob preprostem lesenem križu, še dolgo potem ko je visoki mavzolej že pogreznjen v temo. Med bškami in poljskimi cveticami je gomile morda še bdi hrepenenje v vonju drobne nočnice, medtem ko vrtnice že davno spe.

Napisi na grobovih oznanjajo, kdo so bili ti, ki jih je tu združila smrt, in zamisljeno prebira popotnik njihova imena. Leto bere, v katerem so dobili ime, in bere leto, ko so ga izgubili; a koliko radiosti in sreče jim je bilo dano v kratkem razmaku teh dveh letnic, mu ostane skrivnost.

Umetniki so bili po večini, ti, ki počivajo pod temi križi. Prežarjeni z ognjem mladosti so priromali sem, da se poklonijo Večnemu mestu kot svoji materi. In Roma jih je sprejela v naročje, napojila je njihove žejne duše z velikimi mislimi in jim pod razvalinami flavijskega Koloseja in cesarskih palač na Palatinu razodela svojo ponosno preteklost in v marmorju se lesketajočo sago o Heladi.

Tu so sanjali svoje najlepše sanje, tu

je beseda, slika, čustvo, spomin, opomin in obljuba, in le za tistega, ki ljubi, ima pisave cvetic same velike začetne črke.

Pomladni dan se nagne, sonce zatone, nebo žari v rožnih barvah večerne zarje, mrak lega na zemljo, tiha noč razgrinja svoj pajčolan, slovček poje svoj »Sanctus« in »Sussum cordas«, ljubezen se dvigne na nebo in hodi med zvezdami. Na božji peroti se vrne iz srebrne daljine na zemljo in polaga v srca biserne zarke.

V srcih vzcvete roža ljubezni, ob njej vasuje vesela pesem, mladost in pomlad... (Po Spahirju mt)

graf, svojega glasu sicer ni spoznal, ugotovil pa je v njem neki pesniški zanos. Na ta način je izdal nevede neke skrite želje, ki so bile v njem.

Pisavo in glas svojega bližnjega, oziroma znanca spozna človek takoj, kako je pa s hojo, to je povsem osebnim načinom, kako se človek giblje, pri čemer se vanjo vtisnejo pogosto posebni znaki poklica, spola, starostne dobe in značaja? Da bi to dognali, so veleli poskusnim osebam, naj preidijo večjo dvorano in so jih pri tem nepazno smenali s filmsko kamero. Vse poskusne osebe so imele na sebi enako telovadno oblačilo in obuvale. Pozneje so jim filmske posnetke predvajali, toda z zakritimi glavami. Tedaj se je pokazalo nekaj, česar ni nihče pričakoval.

Žene niso spoznale po hoji svojih mož,

prijatelji niso spoznali prijatelja, toda svojo lastno hojo je vsakdo takoj spoznal! Gibalni ritem, ki se izraža v hoji, občuti tudi človek tako močno, da se ne more zmotiti. Kako se giblješ, tega sicer ne vidiš, vendar pa veš. Iz tega bi bilo sklepati, da človek samega sebe prav dobro pozna, toda srečanje s samim seboj občuti najmočnejše v načinu svojega nastopa, medtem ko ne vidi samega sebe v obrisih svojega profila ali svojih rok in v zvoku svojega glasu.

MALO ZA ŠALO MALO ZARES

V arktičnih pokrajinah blizu Severnega tečaja so našli raziskovalci že 762 raznih cvetic — medtem ko niso našli v okolici Južnega tečaja še niti ene cvetoče rastline.

Parizani porabijo vsako leto dvajset milijonov frankov za sveže cvetlice.

Evkalipt raste petkrat hitreje od vsakega drugega drevesa. Cepiči zrastejo v enem dnevu za deset do petnajst centimetrov. Desetleten evkalipt je visok trideset do pet in trideset metrov.

Največ ljudi, katerih starost presega šestdeset let, je v razmerju s številom prebivalstva v Franciji. Zdravniki domnevajo, da je to posledica lahke hrane.

Človek je edino bitje, ki ima popolnoma navzdol obrnjene nosnice.

Nič...

...nam bolje ne pomaga prenašati lastne izgube nego pogled na tiste, ki so izgubili še več!

...nam ne skrajša neizogibnega čakanja bolje nego najprimernejši pripomoček, s katerim se raztresemo: delo!

...nam v težkih časih ni bolj nujno potrebno nego ljudje, ki se še niso odvadili smeha!

...ni tako nalezljivo kakor slaba volja in godrnjavost!

...nas tako ne ostari kakor nezadovoljnost — nič nas ne ohrani bolje mlade nego zadovoljnost!

...ne olajšuje težkega vojnega časa tako kakor pripravljenost za vzajemno pomoč!

...ni bolj netaktno nego bahati se s stvarmi, ki jih sam imaš, drugi pa so jih izgubili!

Nasredinove šale

Nasredin je bil znamenit turški šaljivec in vsi so radi poslušali njegove dovtipne. Nekega večera je vprašal svoje poslušalce:

»Ali veste, kaj vam bom zdaj povedal?«

»Ne!« so odgovorili.

»Tudi jaz ne vem!« je dejal Nasredin in izginil, a ljudje so morali z dolgim nosom domov. Drugi večer se je zbralo pri Nasredinu spet polno ljudi in spet jim je zastavil isto vprašanje. Ljudje, ki so imeli izkušnjo že od prejšnjega večera, so menili: »Da!«

»Nu,« je odvrnil Nasredin, »če je tako, tedaj ni potrebno, da bi vam pravil!« In spet so njegovi poslušalci odšli razočarani domov.

Naslednji večer, ko se je zbral okrog dovtipnega znova velik krog poslušalcev, jih je vprašal v tretje:

»Ali veste, kaj vam bom povedal?«

Nekateri so zavpili »Ne!«, drugi »Da!«

In Nasredin je dejal: »Če je tako, naj povedo tisti, ki vedo, kaj sem mislil povedati, onim, ki ne vedo, pa bomo vsi zadovoljni!«

PRI ZDRAVNIKU

Bolnik: »Ali mislite, gospod doktor, da bom dočkal svojo stotnico?«

Zdravnik: »Koliko ste stari?«

Bolnik: »Petdeset let.«

Zdravnik: »Ali pijete in kadite?«

Bolnik: »Ne!«

Zdravnik: »Ali imate radi ženske?«

Bolnik: »Ne!«

Zdravnik: »Potem pa nima pomena, da bi sploh še živeli!«

ENOSTAVNO

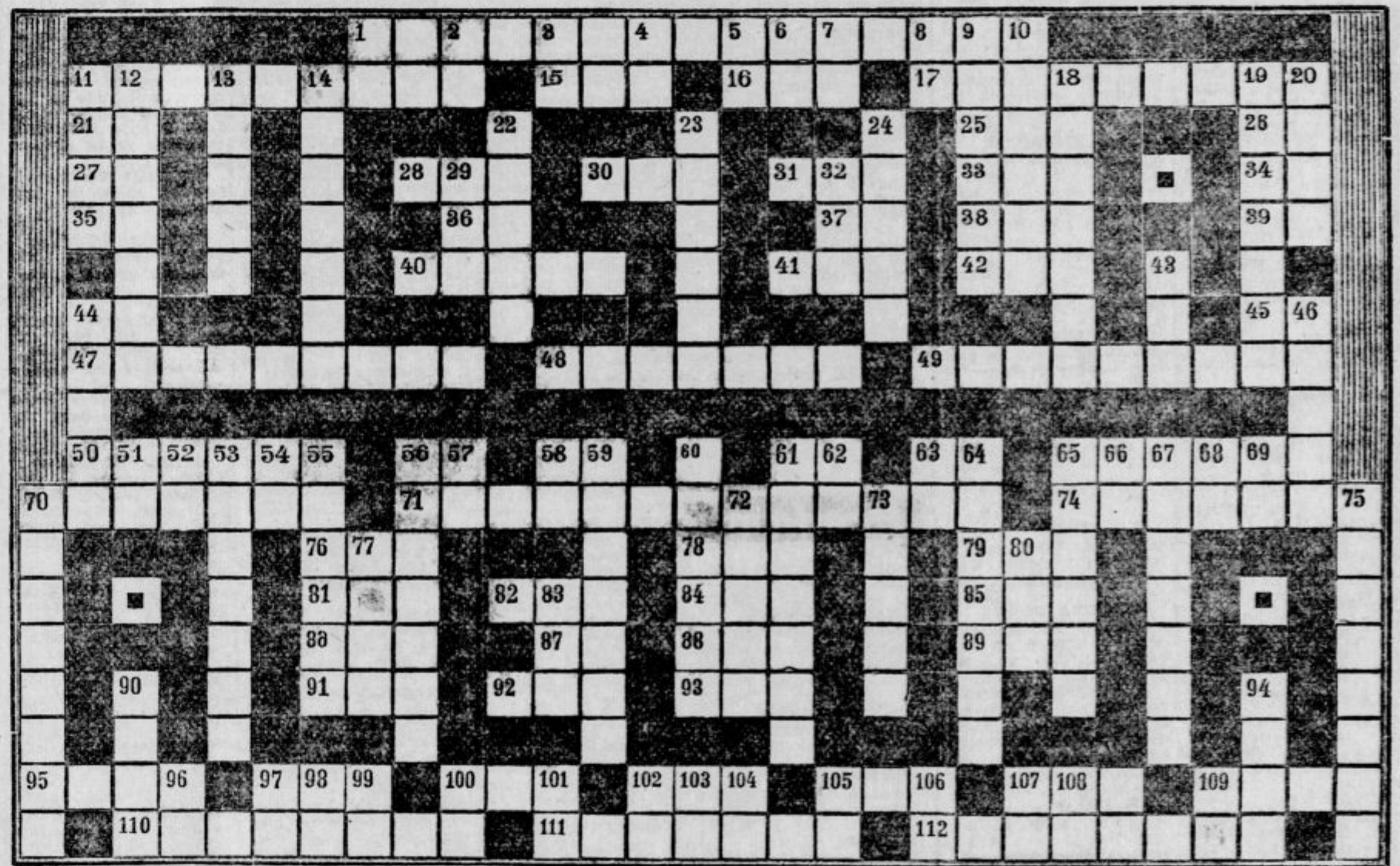
»Kaj pri vas večerjate?«

»Z žolcem se naslonimo na peč in pogrejem kosilo.«

Uganke

1. Katere škarje ne strižejo?
2. Katere vile hodijo po blatu?
3. Katere rože cveto pozimi?
4. Kaj leži med hribi in dolinami?
5. Kateri sta zadnji črki abecede?
6. Koliko žemelj lahko poješ na tešče?
7. Kdo zna zeleno pisati s črnim črnilom?
8. V katerem kraljestvu ni tatov?
9. Kdo ima vedno zadnjo besedo?
10. Nihče ti ne more povedati kdo sem, samo jaz ti lahko povem. Uganj kdo sem?

VELIKONOČNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. aktualno vočilo (tri besede), 11. vrsta jagod, 15. mati človeškega rodu, 16. veznik, 17. kresna, velika »marjetica«, 21. zemeljski pomol, zemeljski jezik, 25. rimski altar, 26. nemški predlog (v tretjem sklonu), 27. predlog, 28. mlečni izdelek, 30. glavni števnik, 31. čutilo, 33. nekaj, kar nekemu zastoji pokloni, 34. začetnici Napoleona, 35. pritok Irta, 36. mrčes, 37. kaldejsko mesto, 38. hladnica, 39. znak za grotovno prvo, 40. oblika glagola iskati, 41. gre (srbo-hrv.), 42. tu (lat.), 44. osebni zaimek, 45. kratka za »sledilci«, 47. španski na-

rodni »sport«, 48. enook velikan (»Odiseja«), 49. zlahtni, 50. kraj usodne bitke v srbsk. zgodovini, 56. predlog, 58. nkalnica, 61. egiptsko božanstvo, 63. indijski denar, 65. prezro, zanemareno, spregledano (prislov), 70. zastlon, španska stena (tuika), 71. razvedati se (tuika), 74. dolina zgornjega Inna, 76. velika lesena posoda, 78. rezilno orodje, 79. svojini: zaimek, 81. reka (špansko), 82. glavni števnik, 84. vodnjak (arabsko), 85. kakor 15., 86. prelaz med Predarliskim in Tirolom, 87. vzklík, 88. prislov, ki ga včasih lahko nadomestimo z »vendar«, 89. odposlanec, dostavljaalec, 91. oblika glagola

jesti, 92. »žek« v starejši obliki, 93. žensko ime v tuji obliki, 95. vrela voda, 97. hladnica, 100. do zadnjega, brez izjeme, 102. možko ime, tat, 105. oblika glagola biti, 107. afriška reka, 109. klada, hišna četr, zagrajena meja, 110. prebivalci Balkanskega polotoka, 111. dvizna naprava, 112. diplomatsko zastopstvo.

Navpično: 1. osebni zaimek, 2. osebno-povratni zaimek, 3. naslonica, 4. znak za redko prvo, 5. romanski spolnik, 6. romanski spolnik, 7. oziralni zaimek, 8. nkalnica, 9. denunciant, 10. čarovnije uganjati, 11. grič, 12. Turki, 13. predel, četr, 14. zanikrno, 18. oblika glagola natiati, 19. oklevajoč, neodločen, 20. dvojica, 22. mesto na Dolenjskem, 23. malikovalci, 24. posoda, 29. pravo (lat.), 32. razsiren, zloben, močan, 43. tekstilna rastlina in oljarica, 44. svoda loka, 46. prostornostne mere za tekočine, 51. zlato (franc.), 52. kratica narodno-socialistične napadalne organizacije, 53. kronan, okrašen, 54. električna merila enota, 55. na oni strani, preko, 56. dolina, plan, 57. kakor 51., 58. nkalnica, 59. prebivalec Indije, 60. barkasa, 61. pečen kosček mesa, 62. latinski veznik, 63. znak za prvo, 64. ženska ob poroki, 65. vislice, 66. kratica za neznamo ime in priimek, 67. prebivalec dežele ob Nilu, 68. toda (ital.), 69. latinski predlog, 70. kiparski izdelek, 72. tržaki okraj, 73. žensko ime, 75. skandinavski držav, 77. pritok Aisne in dve mesti v Franciji, 80. rimski pozdrav, 83. vrsta žita (hrv.), 90. zadnje ležišče, 94. koža, 96. veznik, 97. pouk, 98. kazalni zaimek, 99. glavni števnik, 100. osebni zaimek, 101. kratka za »isto« (lat.), 102. kakor 100., 103. slovenska vas z najkrajšim imenom, 104. pritrilnica, 105. oblika glagola biti, 106. veznik v pesniški obliki, 107. kakor 66., 108. predlog, 109. znak za prvo.

Rešitev nedeljske križanke štev. 26

Vodoravno: 1. ko, 3. ime, 6. Sudan, 11. osa, 14. Ra, 16. US, 17. dovoljeno, 18. Kellog, 19. revija, 21. senatorji, 23. ce, 24. Eboli, 26. Tamatum, 28. Ana, 29. bre, 31. rog, 32. Bug, 35. prodane, 38. major, 40. et, 42. pre. niti, 44. ducati, 45. preraz, 46. licitanti, 47. hp, 48. in, 49. oje, 50. mali, 51. Bal, 52. as.

Navpično: 1. Kure, 2. oseba, 3. idila, 4. moj, 5. Eva, 6. SLS, 7. ujet, 8. denarnica, 9. Anam, 10. notar, 11. okrug, 12. sejm, 13. ali, 14. roč, 15. Agen, 20. vonj, 22. otok, 25. Uroš, 27. nuj, 29. breze, 30. edla, 32. bac, 33. Gocha, 34. lepi, 35. prej, 36. Antu, 37. etil, 38. Muta, 39. rips, 41. trn, 42. pre, 43. iti, 44. DNB.

Axel Munthe:

Porta San Paolo

(Protestansko pokopališče v Rimu.)

»Zaljubljen bi lahko se v smrt, da smel bi spati na tem zlahtnem kraju.« Shelley

Kamelije žarijo v temnem škrlatu med lovorjem in kovačniki, mirte so vse v cvetju, in kite svetlih rož objemajo vitka debela cipres. Narcise in lilije kukajo iznad visoke trave, tam zgornj v drevesnih kronah pa poje slavec poletnega večera bleščeče slovo umirajočemu dnevu.

Ti bujni vrt, kamor se zateka popotnik-samotar! Mar diši mak pozabljenja med tvojimi rožami, ali je mir, ki ga milostno dajejo sanje, tisto, kar šepče v mračnih vrhovih tvojih cipres?

Ali vidiš belino marmornja, ki si sije izpod zelenja in rož? Vidiš stebre, zlomljene, na pol preraste z bršljanom? Razkleni veje, s katerimi je tolnik čes prepletel te kamne, in zagledal boš črke, ki jih je vklesala bolečina. Skloni se k lilijam in vijolicam in spoznal boš, da dehtijo na gomilah.

Sveta je zemlja pod tvojimi nogami, tu živi spomin na tiste, ki so bili nekdanj ljudje.

Od daleč jih je privedlo hrepenenje, njihove misli so obletele vesoljni svet, preden so legli k večnemu počitku v tem tistem gaju. V različnih deželah jih je tekla zibelka in neenaka so bila njihova pota skozi življenje: Enim je bilo dano zreti višave, ki se kopljejo v soncu, skozi senčne doline je vodila usoda druge, tretjim je bilo odmerjeno vriskajoče zmagovaljeve, četrto so okušali grenki žarnostni

Mali oglasi

Službe išče

TEHNIČNI URADNIK
gradbene stroke, išče pri-
prave zapeljivost. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Vešč delo na terenu in v
pisarni« 8036-1

MILAD FANT
išče zapeljivost za raznaša-
la s tritikom. Roman Vid-
mar, Moste, Ciglarjeva 34,
I. nadst. 8004-1

KUHARICA
išče službo v restavraciji
ali gostilni. Gre tudi za
gospodinjico k eni osebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Restavracija« 8064-1

SAMOSTOJNA GOSPA
vešč dobre kuhe in vseh
hišnih del, išče službo.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Resna« 7964-1

GOSPODINICA
išče službo v postrežni, išče
zaprave pri otrokih od 8
do 12 in od 15 do 18, ali
po dogovoru. Malo bi la-
ko pomagala tudi pri go-
spodinjstvu. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

IZPOLNITEL
se želim v kuhinjo in go-
spodinjstvo. Prednost
hoteli in restavracije. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Stanovalje in hrana v
hiši« 8224-1

GOSPODINICA
išče službo kot otrokom.
Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Ljubljana«
8216-1

SAMOSTOJNA
gospodinja in kuharica,
starejša moč, z večletnim
spejvalnim, želi službo v go-
spodinjstvu ali sličnem pod-
jetju. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Dobra pri-
poročila« 8327-1

UČITELJICA
s perfektnim znanjem nem-
ščine in italijanščine ter z
abstraktnim tečajem išče
primarne zaposlitve. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Učiteljica« 8351-1

MILADA UKADINICA
z večletnim praksom, išče
zaprave pri otrokih od 8
do 12 in od 15 do 18, ali
po dogovoru. Malo bi la-
ko pomagala tudi pri go-
spodinjstvu. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

Službo dobi
DEKLE,
zmožno samostojne kuhe in
vseh hišnih del, sprejem
k dvema osebam. Zaprave
se popoldne od 16 do 18.
Naslov v ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8050-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, ki zna kuhati,
tri tritikali, boljši raz-
braz, otroci, išče za ta-
ko službo. Ponudbe na ogl.
Jutra pod »Dobro« 8050-1

NABIRALKO PENTELJ
izveščano, sprejem. Na-
slov v ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

KUHARICA
način, na način, samostojna
gospodinjstva, se sprejme
tako ali po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
MIZARSKA
pomocnik, prvotnega,
za pohištvo, sprejme mi-
zarstvo Vidmar, Vodnikov
ul. 31. 8019-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

GOSPODINJSKO
pomocnik, sprejem. Tako ali
po potrebi. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Dobro« 8059-1

Službo dobi
za vsa hišna dela, zelo zna-
na, išče dvočlansko druž-
no. Predstavi se od 13 do
15 v Kotnikovi 15/1, levo. 7939-1

Za Fototrgovino.

gostinjsko sprejme, event.
pomocno moč, poštenega
s primerno izobrazbo. Z
znanjem nemščine pred-
nost. Fototehnik, Dunaj-
ska 8079-44

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

VAJENEC
za slikarstvo in plekar-
stvo, sprejme. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Va-
rnost otrok« 8099-1

GLOBOK VOZICEK.

dobro ohranjen, predvojni
materijal zamenjan za
splošno za doplačilo.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8025-6

SIVALNI STROJ
pogrešni znamke, Verstov-
ski, Trnov, Mandelčeva
ul. 1/11. 8015-6

ZAMENJAM
še 12 dve moške nizke čer-
vne, 12 dve nove damске
športne čevlje št. 40. Na-
slov v ogl. odd. Jutra.
8014-6

ANGORA ZAJKO
plemensko, prodam. Hišni,
Medvedova 19a. 8010-6

STENICE, ŠURKE
zavod za poskušanje mi-
zarske, prodam. Zgodno
v ogl. odd. Jutra.
8009-6

CRPALKO
centrifugalno, 3,5 HP, ben-
zinsko, ca. 250 l na minu-
to, lahko prenosljivo, pro-
dam. Poljska 46, dvo-
rišče. Od nedelje dopol-
nite, sicer dnevno od 13 do
18. 8008-6

40. NIŠKE ČEVLJE
klasično, 60 basov in regi-
str. novo, prodam. Lepo-
dovska 45, desno. 8120-6

PLISASTO PREPROGO
lepo, skoraj nerabljeno,
v ogl. odd. Jutra. 8120-6

TOVORNI VOZ
s kasnom, nosilnost do
300 kg, v dva ročna vo-
zička, nosilnost do 200 kg,
prodam. Terlep Matija, Sv.
Jerneja 9. 7911-6

KLEMATIS
rdeči in modri, plezalki,
želimo pristopiti k tiskar-
ski, kartonirski, knjigarski,
perniški, ali knjigarskim
stroji, Ponudbe z zahteva-
mi na ogl. odd. Jutra pod
»Kapital« 8021-3

DRUŽABNIKA
za založbo ali knjigarno
izveščano. Lahko je brez ka-
pitala. Biti mora iznajdljiva,
agilen, z dobrimi idejami,
propagandist in organizator.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Sposoben« 8018-3

INDUSTRIJE
s kapitalom in vsem po-
trebnim strokovnim znanjem
se želi udeležiti pri pod-
jetju, ki ima bodočnost.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Uspeshe« 8017-3

JEZIKOVNI POUK
in pouk klavirja nudi go-
spodinja otrokom in odras-
lim po nizki ceni. Wol-
fsova 7908-3

PROŠNJE
in druge kopije Vam
vestno prepišem na stroji.
Ponudbe pošljite na oglas.
odd. Jutra pod »Hitro«
8019-3

NEMČINSKO
in druge moderne jezike
poučujem. Pridem na dom.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8301-3

LEP ZASLUZEK
se nudi osebam z lepim
nastopom. Naslov v ogl.
odd. Jutra. 8347-3

NEMČINSKO
poučujem gospod posamezno
in v skupinah po zelo nizki
ceni. Naslov v ogl. odd. Jutra.
8345-3

PRESILVALKA
zgorajni delov čevljev dobi
delo na dom ali zaposlitev
v delavnici. Plača dobra.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8353-3

CEVLJARJU
za šivanje gornjih delov
čevljev delo na dom ali po
potrebi. Naslov v ogl. odd. Jutra.
8354-3

SLUŽKINJO
mlajšo, za hišna dela, z
sprejem v službo. Tar-
čarjeva 10, pritrileje levo. 7796-1

MLADEGA FANTA
knečnega, za vrtarsko
delo, sprejem z vsi
okrobo. Naslov v oglas.
odd. Jutra. 7839-1

ELEKTROMOTORJA
vestnega, in valjenja ta-
koj sprejem, za stalno
delo v Ljubljani. Ponud-
be z zahtevami na ogl.
odd. Jutra pod »Montir
in valjenje« 7847-1

FERBERKO
sprejme takoj Kirinji.
Jernejeva 1. 7845-1

KITARO
dobro ohranjeno, prodam.
Predmajska 25. 8061-6

SALONSKA ČEVLJE
št. 38, iz svega usnja, ma-
lo rabljene, prodam. Tr-
nov, Jelovska ul. 26. 8010-6

KRUŠNO PLEC
kmečko, iz železne ploč-
vine, prenosljivo, s samo-
tom izžigom, prodam. Pi-
sarna, Mostni trg 25/1. 8032-6

OBHAJILNO OBLEKO
belo, predvojni šaten, s klo-
buckom, in nizke čevlje, št.
28 in 30, prodam. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 8031-6

OTROSKO MIZICO
s klopčami in otroški zlo-
žili stolček prodam. Na-
slov v ogl. odd. Jutra. 8030-6

Moške visoke čevlje
št. 44, prodam. Metelkova
ul. 5/1, levo. 8029-6

KABEL
za elektrifikacijo do 4 KS
prodam. Naslov v ogl. odd.
Jutra. 8026-6

OTROSKO POSTELO
z žičnim vložkom prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8012-6

ELEKTROMOTOR

(dinamo) za luč, popolno
za prti, istosmerni tok,
AEG, 150 V, 3 PS, 700
obratov, poceni prodam ali
zamenjam za kakšno drugo
stvar, ki bi jo lahko pro-
dal, ker potrebujem denar.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
7993-6

4 STRUŽNICE
več vrtnih strojev, 2
kompresorja, 2 varilne apa-
rate in bi stabilni moto-
prodam. Stroji so malo
rabljeni in so v zelo do-
brem stanju. Ugodno! Mer-
kur, Puharjeva 6. 8108-6

VEČ TRICKLOV
damskih in moških, luku-
suzni modeli, najboljši
znamke, ugodno prodam.
Šušteršič, mehanika, de-
lavnica, Dunajska 13 (Fi-
govec, levo dvorišče). 8107-6

VEČ TRICKLOV
različnih velikosti, in mo-
torne trikotke zelo poceni
prodam. Šušteršič, meha-
nična delavnica, Dunajska
c. 13 (Figovec, levo dvo-
rišče). 8107-6

CRNO OBLEKO
predvojni blago, za vitko
postavo, primerno za na-
tarkarje, prodam. Pri Gl-
zav, Kolodvorska ul. 123-
6. 8166-6

HARMONIKO
klavirsko, 60 basov in regi-
str. novo, prodam. Lepo-
dovska 45, desno. 8120-6

DVA TRICKLA
200 kg in 300 kg nosil-
nosti, ugodno prodam.
Mehanik Ambroz, Tyr-
narova ul. 50. 8123-6

RADIO
nov, 5-čevni, prodam.
Ogled med 12 in 13. ur
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8179-6

VALVASORIJA
in srebrno uro z verižico
in narodni noši prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8112-6

PRODAM:
(kavčiki), Pilsner, mo-
del 513, prodam. Jelačin
Silva, Florjanska ulica 24.
8113-6

KOZI
enoliti, prodam. Dravska
ulica 8088-6

SALONSKA ČEVLJE
št. 35, nove, plave, ter spo-
malodolno obleko za deki-
co do 16 let prodam. Pe-
terlin, Mirje 29. 8069-6

OTROŠKI VOZICEK
globok, dobro ohranjen,
prodam. Naslov v oglas.
odd. Jutra. 8071-6

DAMSKI PLAŠ
spomladanski, predvojni
blago, dobro ohranjen,
prodam. Naslov v oglas.
odd. Jutra. 8074-6

DAMSKO URO
Anker, 15 rubinov, in pri-
bor 800/1000 št. prodam.
Ponudbe z navedbo cene
pod »Sest kilogramov«.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8076-6

OTROŠKO POSTELO
in otroški stolček, prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8098-6

KOTUM
in spomladanski, za sred-
nje postavo, predvojni,
modno blago, prodam. Na-
slov v ogl. odd. Jutra.
8098-6

OTROŠKO VOZICEK
in otroški stolček, prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8098-6

OTROŠKO VOZICEK
in otroški stolček, prodam.
Naslov v ogl. odd. Jutra.
8098-6

[illegible]

MLINE, MLINSKE STROJE, MLINSKE UMETNE KAMNE,
MLINSKE GARNITURE

Ljubljana (Trnovo), Cesta v Mestni log 15

PREMOG
I. Pogačnik
LJUBLJANA,
Bohoričeva ulica 5
Telefon 20-59

Prevodi, prošnje,
prepisi, razmnože-
vanja, informacije
»SERVIS BIRO«,
Šelenburgova ul. 4
tel. št. 2109

„LOTON“
Logar Tone

reklamna grafika,
škropljeni izdelki

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta 38
izdeluje slikanice za
otroke, barva usnjene
izdelke

TEL.
2 9 5 1

DRVA
PREMOG
IVSCHUMI
DOLENJSKA
CESTA

in Franciskanska 16

Čitajte
pazljivo
oglas
„JUTRA“

Hranilnica ljublanske pokrajine

prej

Hranilnica drav. banovine
ustanovljena leta 1820

Sprejema vloge,
daje posojila,
izvršuje navadna in klirinška
nakazila,
opravlja vse bančne posle

KLOBUCARNA
„PAJK“

Vam strokovno osnaži,
preoblika in prebarva
Vaš klobuk, da izgleda
kot nov. — Lastna delavnica.
Zaloga klobukov. — Se priporoča

RUDOLF PAJK, LJUBLJANA,
SV. PETRA CESTA ST. 38
MIKLOŠICEVA CESTA ST. 12
(Nasproti hotela Union)

Vesele velikonočne praznike Vam želi
tvdka

MAKS JERAS

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 34

Telefon 38-36

COKOLADA — BONBONI — KEKSI

JOSIP URCH

TRGOVINA Z VINOM IN ŽGANJEM

LJUBLJANA, Dunajska (Tyrševa) cesta 33

(JAVNA SKLADIŠČA)

BLAGOSLOVLJENO VELIKO NOČ ŽELI

»MERKUR«

TOVARNA MILA IN KEMICNIH
IZDELKOV

LJUBLJANA STARI TRG ST. 17

ŠPENDAL JOŽE

LJUBLJANA

SPLOŠNO KROJASTVO

KOLODVORSKA ULICA 26

Zanatska banka

a. d.

LJUBLJANA

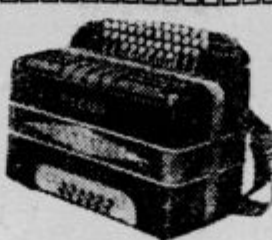

daje obrtniška posojila

izvršuje vse bančne posle

KNJIGARNA TISKOVNE ZADRUGE

želi vsem svojim odjemalcem
zadovoljne velikočasne praznike

ZALOGA KLAVIRSKIH HARMO-
NIK! - IZDELOVANJE DIATONIC-
NIH HARMONIK! - STROKOVNA
POPRAVILA — VAM NUDI LE

Tvdka

JOSIP FLEISS

LJUBLJANA, Dunajska 35a

Srečne velikonočne praznike želi in se priporoča

slaščičarna

„SPORT“

CREME
ČOKOLADA
PECIVO

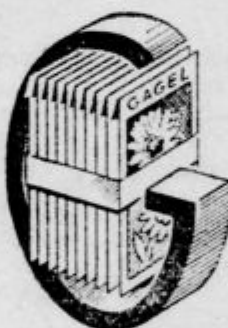
LJUBLJANA, PRAZAKOVA ULICA ŠTEV. 12
(NASPROTI ŽELEZNIŠKE DIREKCIJE)

Nov naslov:
Franciskanska ul. 3.

Vesele praznike
želi tvrdka

GAGEL

špedicijsko
podjetje

TURK

Prosto
javno skladišče

LJUBLJANA

prevzema

Ocarinjenje

uvoznih in izvoznih pošilk in
to hitro, skrbno in po najnižji
tarifi. Revizija pravilnosti za-
računavanja carine in vse infor-
macije brezplačno.

Vilharjeva cesta št. 33 (naspro-
ti nove carinarnice). Tel. 24-59

Prevažanje

vsakovrstnega blaga, kuriva,
strojev, selitve v Ljubljani in
izven Ljubljane z vozovi in av-
tomobili in to hitro ter po
nižki ceni.

Cesta 800 let Ljubljane št. 9
(nasproti tovarnega kolodvora).
Telefon: 21-57

Vskladiščenje

raznega blaga kakor tudi po-
hištva v lastnem, mestne tro-
šarine in uvozne prostem
javnem skladišču. Oskrba inka-
so-povzetij.

Kotnikova ulica št. 12 (naspro-
ti mestne elektrarne).
Telefon: 30-73

Delniška družba pivovarne

„Union“

želi

vsem svojim cenj odjemalcem
piva, kvasa in špirlita
prijetne
velikonočne praznike